Møteinnkalling

Utvalg:	**Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre**
Møtested:	Vevelstad gjestegård
Dato:	02.12.2021
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 94 85 08 08. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 20/21	Referatsaker		
RS 6/21	Protokoll fra styremøte 26. august 2021		2021/5423
RS 7/21	Søknad om dispensasjon - motorferdsel i forbindelse med elgjakt - Sirijorda Naturreservat - Ottar Simonsen		2018/6248
RS 8/21	Dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve - bruk av elgtrekk til frakt av felt elg fra storviltområde Okan 2021,2022 og 2023. Robert Storvik		2019/7348
RS 9/21	Søknad om dispensasjon - motorferdsel i forbindelse med elgjakt - Lomsdal-Visten nasjonalpark - Ottar Simonsen		2018/6032
ST 21/21	Delegerte saker		
DS 6/21	Dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal - Visten nasjonalpark og Strauman landskapsvernområde. Helikoptertransport i forbindelse med rømt oppdrettslaks i Lakselvvassdraget og Lomsdalen. Skandinavisk naturovervåkning AS.		2021/6559
DS 7/21	Søknad om dispensasjon - lavtflyging med helikopter - sanking av sau og lam - Lomsdal-Visten nasjonalpark - Johan Nergård		2018/7587
DS 8/21	Søknad om dispensasjon for uttransport av elg i Sørvassdalen m.v. med helikopter, Vidar Andersen		2021/5967
ST 22/21	Årsrapport SNO 2021.		2021/7395
ST 23/21	Plan for bygningsmasse i Litlbørja, våningshus og uthus		2019/7848
ST 24/21	Avtale om samarbeid mellom Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalpark og Vevelstad nasjonalparkkommune.		2021/2443
ST 25/21	Gjennomgang av tiltak i regi av Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre 2021		2021/7395
ST 26/21	Omdisponering av tiltaksmidler mellom prosjekter 2021.		2021/1588
ST 27/21	Innmelding av behov for tiltaksmidler og bestilling av tjenester fra SNO for 2022		2021/7395
ST 28/21	Budsjett for drift av Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre 2022		2021/7395
ST 29/21	Revisjon av forvaltningsplan for Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalpark med		2021/7424

tilhørende verneområder - oppstart 2022.

ST 30/21 Eventuelt

ST 20/21 Referatsaker

Møteprotokoll

Utvalg:	**Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre**
Møtested:	Holmen gård, Eiterådalen, Vefsn
Dato:	26.08.2021
Tidspunkt:	16:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon
Berit Hundåla	Medlem
Siv Aglen	Medlem
Tor Stabbforsmo	Nestleder
Ken-Richard Hansen	Leder
Gun Utsi	Medlem
Stig Tore Skogsholm	Medlem

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon
Per Anders Kappfjell	Medlem

Ingen varamedlemmer møtte.

Merknader

Befaring i Eiterådalen – Sirijorda NR fra kl 12.30 – 16.00 torsdag 26. august. Overnatting på Holmen i Eiterådalen. Befaring med Øyfjellet vind og Tverrådalen fra kl 9.30 – 13.00 den 27. august.

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Bjørnar Aarstrand	Nasjonalparkforvalter Lomsdal-Visten/Njaarken
Carl Norberg	Statens naturoppsyn

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

_____ _____ _____

_____ _____ _____

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 16/21	Referatsaker		
RS 3/21	Protokoll fra styremøte 10. juni 2021.		2021/5423
RS 4/21	Vedrørende avslag på permanent reindriftsgjerde i Sirijorda naturreservat. Lomsdal - Visten nasjonalparkstyre.		2021/5404
RS 5/21	Nordlandshus på gården Lislbørja i Lomsdal-Visten nasjonalpark		2019/7848
ST 17/21	Delegerte saker		
DS 4/21	Vedtak - dispensasjon for bruk av elgtrekk/ATV i forbindelse med utfrakt av skutt elg - Gåsvatnet		2019/5998
DS 5/21	Dispensasjon fra motorferdselsforbudet Lomsdal - Visten nasjonalpark, bruk av helikopter til uttransport av elg, jaktlag Ronald Bjøru		2020/6084
ST 18/21	Høringsuttalelse - søknad om oppført portabel lavvo i Lomsdal-Visten nasjonalpark.		2021/3955
ST 19/21	Eventuelt. - Bruk av drone i oppsyn og forvaltningssammenheng. - Fjerning av bygning i Sirijorda NR - Status for tidligere innfallsport i Vefsn kommune, Tverrådalen.		

ST 16/21 Referatsaker

Saksprotokoll i Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - 26.08.2021

Statens naturoppsyn ved Carl Norberg orienterte om prosjekter som er ferdigstilt, satt i gang og planlagt i nærmeste framtid. Det ble sendt ut notat vedrørende prosjektering av mulig bru i Velfjordskardelva.

Nasjonalparkforvalter, Bjørnar Aarstrand orienterte om saker som er ferdigstilt og påstartet etter siste styremøte.

Styrets vedtak – enstemmig:

Referatsakene ble tatt til orientering.

RS 3/21 Protokoll fra styremøte 10. juni 2021.

RS 4/21 Vedrørende avslag på permanent reindriftsgjerde i Sirijorda naturreservat. Lomsdal - Visten nasjonalparkstyre.

RS 5/21 Nordlandshus på gården Lislbørja i Lomsdal-Visten nasjonalpark

ST 17/21 Delegerte saker

Saksprotokoll i Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - 26.08.2021

Styrets vedtak – enstemmig:

Delegerte saker ble tatt til orientering.

DS 4/21 Vedtak - dispensasjon for bruk av elgtrekk/ATV i forbindelse med utfrakt av skutt elg - Gåsvatnet

DS 5/21 Dispensasjon fra motorferdselsforbudet Lomsdal - Visten nasjonalpark, bruk av helikopter til uttransport av elg, jaktlag Ronald Bjøru

ST 18/21 Høringsuttalelse - søknad om oppført portabel lavvo i Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Forvalters tilrådning

Høringsuttalelsen tar kun opp hensyn til vernebestemmelsene for Lomsdal – Visten nasjonalpark og naturmangfoldloven. Reindriftsfaglige spørsmål er ikke vurdert.

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre er betenkt over hva en søknad med slikt areal-omfang på sikt kan føre til. En dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det bes derfor om at nødvendigheten av en slik portabel gjeterhytte vurderes nøye av reindriftsmyndigheten.

Dersom reindriftsmyndigheten finner grunnlag for å innvilge søknaden ber Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre om at avgrensningen på området vurderes, og eventuelt begrenses. Det bør settes krav til avstand fra større vann/innsjøer og synlighet i terrenget. Dette ut fra hensyn til dyreliv, allmenn ferdsel og privatisering av området. Styret for Lomsdal-Visten nasjonalpark vil på et senere tidspunkt kunne gi føringer ved behandling av dispensasjon for tiltaket.

Saksprotokoll i Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - 26.08.2021

Habiliteten til Gun M. Utsi ble vurdert og representanten ble funnet inhabil til behandlingen av høringen.

Styret fremmet eget forslag til uttalelse i tillegg til forvalters tilrådning.

Felles forslag:
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre har hatt seg forelagt flere saker tilknyttet dette byggverket, og vedtok den 4. mars 2021 tvangsriving av byggverket, etter klagesaksbehandling og stadfestelse i Miljødirektoratet. Det henvises til brev 26.10.2020. Således er styrets overordnede syn på dette byggverket godt dokumentert.

I det følgende vil denne uttalelsen kun ta opp hensyn til vernebestemmelsene for Lomsdal-Visten Nasjonalpark og naturmangfoldloven. Reindriftsfaglige spørsmål er ikke vurdert.

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre er betenkt over hva en søknad med slikt arealomfang på sikt kan føre til. En dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det bes derfor om at nødvendigheten av en slik portabel gjeterhytte vurderes nøye av reindriftsmyndigheten og bør eventuelt inngå i distriktsplan for reinbeitedistriktet.

Dersom reindriftsmyndigheten finner grunnlag for å innvilge søknaden ber LomsdalVisten nasjonalparkstyre om at avgrensningen på området vurderes, og eventuelt begrenses. Det bør settes krav til avstand fra større vann/innsjøer og synlighet i terrenget. Dette ut fra hensyn til dyreliv, allmenn ferdsel og privatisering av området. Styret for Lomsdal-Visten nasjonalpark vil på et senere tidspunkt kunne gi føringer ved behandling av dispensasjon for tiltaket.

Styrets vedtak – enstemmig:

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre har hatt seg forelagt flere saker tilknyttet dette byggverket, og vedtok den 4. mars 2021 tvangsriving av byggverket, etter klagesaksbehandling og stadfestelse i Miljødirektoratet. Det henvises til brev 26.10.2020. Således er styrets overordnede syn på dette byggverket godt dokumentert.

I det følgende vil denne uttalelsen kun ta opp hensyn til vernebestemmelsene for Lomsdal-Visten Nasjonalpark og naturmangfoldloven. Reindriftsfaglige spørsmål er ikke vurdert.

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre er betenkt over hva en søknad med slikt arealomfang på sikt kan føre til. En dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det bes derfor om at nødvendigheten av en slik portabel gjeterhytte vurderes nøye av reindriftsmyndigheten og bør eventuelt inngå i distriktsplan for reinbeitedistriktet.

Dersom reindriftsmyndigheten finner grunnlag for å innvilge søknaden ber LomsdalVisten nasjonalparkstyre om at avgrensningen på området vurderes, og eventuelt begrenses. Det bør settes krav til avstand fra større vann/innsjøer og synlighet i terrenget. Dette ut fra hensyn til dyreliv, allmenn ferdsel og privatisering av området. Styret for Lomsdal-Visten nasjonalpark vil på et senere tidspunkt kunne gi føringer ved behandling av dispensasjon for tiltaket.

ST 19/21 Eventuelt

Saksprotokoll i Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - 26.08.2021

Etter befaringer ble følgende tatt opp av styret:

- Bruk av drone i oppsyn og forvaltningssammenheng.

Styret ønsker å se på mulighetene for at en kan godkjenne bruk av drone i oppsynssammenheng i stedet for eksempelvis helikopter eller annen motorisert ferdsel.
Forslag til vedtak: Statens naturoppsyn ved Carl Norberg bes om å utarbeide et notat hvor problemstillingen tas opp og legger dette fram for styret i et kommende møte.

- Fjerning av bygning i Sirijorda NR
  Gun M. Utsi ble erklært inhabil til behandling av dette punktet.
  Startpunktet og parkeringen i Sirijorda Naturreservat er et attraktivt turområde. Brakke som er plassert permanent uten tillatelse ved parkeringen er skjemmende og må fjernes.
  Forslag til vedtak: Nasjonalparkforvalter sender ut brev til eier av bygget om fjerning.

- Status for tidligere innfallsport i Vefsn kommune, Tverrådalen.
  Innfallsport for Vefsn er tidligere flyttet til Sandvikbakken. Startpunktet i Tverrådalen har forfalt og en må vurdere hva som skal gjøres her.
  Forslag til vedtak: Statens naturoppsyn fjerner forfallent skilt og stativ umiddelbart. Det settes ned en arbeidsgruppe bestående av Ken-Richard Hansen, Berit Hundåla og Bjørnar Aarstrand som ser på alternativer også samordning med Øyfjellet vindkraftverk. Det legges fram sak for styret.

Styrets vedtak – enstemmig:

1. Bruk av drone i oppsyn og forvaltningssammenheng.
   Vedtak: Statens naturoppsyn ved Carl Norberg bes om å utarbeide et notat hvor problemstillingen tas opp, og legger dette fram for styret i et kommende møte.

2. Fjerning av bygning i Sirijorda NR
   Vedtak: Nasjonalparkforvalter sender ut brev til eier av bygget om fjerning.

3. Status for tidligere innfallsport i Vefsn kommune, Tverrådalen.
   Vedtak: Statens naturoppsyn fjerner forfallent skilt og stativ umiddelbart. Det settes ned en arbeidsgruppe bestående av Ken-Richard Hansen, Berit Hundåla og Bjørnar Aarstrand som ser på alternativer også samordning med Øyfjellet vindkraftverk og reindrifta. Det legges fram sak for styret.

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.fylkesmannen.no/nordland

Ottar Johan Simonsen

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand **Vår ref.** 2018/6248 **Deres ref.** **Dato** 13.10.2021

Søknad om dispensasjon - motorferdsel i forbindelse med elgjakt - Sirijorda Naturreservat - Ottar Simonsen

Her kommer svar på søknaden din datert 30. september 2021 om dispensasjon for bruk av ATV evt snøskuter for utfrakt av felt elg i Sirijorda naturreservat i Vefsn kommune.

Vedtak

Ottar Simonsen med jaktlag gis dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Sirijorda naturreservat til utfrakt av felt elg med ATV/snøskuter. Vedtaket er hjemlet i verneforskriftens § 7 nr. 11.

Vilkår for dispensasjonen:

- Dispensasjonen gjelder i perioden 19.10 – 1.11.2021, 2022 og 2023.
- Dispensasjonen gjelder én tur per felt elg.
- Dispensasjonen for gjelder kjøring langs eksisterende kjørespor og eldre skogsveier i Sirijorda naturreservat. Det kan kjøres i en avstand til inntil 500 m fra de eksisterende bilvegene inn til Sirijorda og Langskardnasan.
- Det er ikke tillatt å rydde de eldre kjørespora for vindfall og kratt. Unntaket er vindfall på kjøretrasè/sti fra Langskardnasan til Steinbekken og fra Pynten til stimøte med sti til Litlskardvatnet.
- GPS-logg fra kjørt trasé skal sendes inn senest 10. november aktuelt kjøreår.
- Det skal bare kjøres på en måte som ikke skader terrenget, og det skal ikke kjøres i blaut myr eller annet bløtt terreng med dårlig bæreevne.
- Dersom det er rein i området så må dette hensyntas ved kjøring.
- Kjøringen skal varsles naturoppsynet (Carl Norberg, mob 906 45 339) etter elgen er felt, før kjøringen gjennomføres.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Dette vedtaket er videresendt til kommunen.

Klage på vedtaket:
Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at dette vedtak er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom styret for Lomsdal-Visten nasjonaplark.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Bakgrunn

Jaktfelt Eiterådalen sør omfatter blant annet Sirijorda naturreservat. Ottar Simonsen søker på vegne av jaktlaget om å benytte eksisterende veger, traktorveger og delvis igjengrodde veger benyttet til tømmerhogst for uitfrakt av felt elg med ATV eller snøskuter på snødekt mark. Det søkes i tillegg om å få kjøre opp til 500 meter fra eksisterende grusveg. Det søkes om å få kjøre ut elg i perioden 19-31. oktober i år. I telefonsamtale med søker er det aktuelt med flerårig tillatelse i samme tidsrom. Det gis derfor sammen med dette dispensasjon fram til og med 2023 (3 år) Dette i samme tidsrom som det er gitt dispensasjon for utflyging av elg med helikobter i andre deler av valdet.

Begrunnelse

Naturverdiene i Sirijorda naturreservat er godt kjent fra kartlegging i forkant av og under verneprosessen. Før opprettelsen av naturreservatet ble det foretatt en del hogster i området og det eksisterer derfor en del eldre kjørespor og skogsveger av ulik alder. Disse har forbindelse til eksisterende vegnett som etter verneforskriften er åpen for motorisert ferdsel til Sirijorda og Langskardnasen.

Utfrakt av felt elg kan skje med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget uten at det kreves egen dispensasjon fra verneforskriften. Dette omfatter også bruk av snøskuter i de tilfellene det er snøføre for kjøring. Det trengs altså ikke en egen dispensasjon for å kjøre snøskuter på snødekt mark til utfrakt av felt elg. Bruk av ATV uten belter må derimot ha egen dispensasjon fra verneforskriften. Det er søkt om å få kjøre ATV på kjørespor og skogsveger og inntil 500 meter fra bilvegene. Selv om det kjøres på eksisterende eldre kjørespor kan det medføre nye spor og skader på terrenget. Det settes derfor vilkår om at det skal kjøres på en slik måte som ikke skader terrenget. Kjøring i bløtt terreng skal unngås. Dette betyr at sjåfør må ta hensyn til vær og føreforhold og lokale forhold på stedet for å unngå terrengskader.

Vår vurdering er at en slik begrenset kjøring ikke skader formålet med vernet. All motorisert ferdsel medfører en viss grad av forstyrrelse for dyrelivet. Det er satt vilkår i dispensasjonen om at motorferdselen bare gjelder én tur pr. felt elg. Vi vurderer at den samlede belastningen av denne og annen aktivitet ikke blir for stor.

Med de vilkår som er satt vil omsøkt motorferdsel ikke være negativt for verneverdiene. Styret for Lomsdal-Visten nasjonalpark gir dermed dispensasjon.

Lovgrunnlag

Sirijorda naturreservat ble vernet ved kongelig resolusjon av 10. november 2017. Formålet med vernet er å *«bevare et område med truet, sjelden og sårbar natur, med godt utviklet kalkgranskog med sitt biologiske mangfold i form av spesielle naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har en særlig betydning for biologisk mangfold og har en særskilt naturvitenskapelig verdi gjennom kombinasjonen av mange kalkgranskogutforminger, gammel naturskog og velutviklede bekkekløfter og mange truede og sjeldne arter. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.»*

I naturreservatet er «*motorferdsel til lands og til vanns, herunder start og landing med luftfartøy, forbudt»* (§ 5 nr. 1). Det er likevel gjort unntak for «*motorisert ferdsel langs eksisterende vei inn til Sirijorda og Langskardnasan»* (§ 6 nr. 5) og for «*uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget*» (§ 6 nr. 2). Videre er det åpnet for å, etter søknad, kunne gi dispensasjon til *«nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 nr. 2*» (§ 7 nr 11)

Kopi til:

JILLEN-NJAARKE REINBEITEDISTRIKT	c/o leder Torstein Appfjell Haustreisvegen 98	8684	TROFORS
STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ
Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS
VEFSN KOMMUNE	Postboks 560	8651	MOSJØEN

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.fylkesmannen.no/nordland

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand **Vår ref.** 2019/7348 **Deres ref.** «REF» **Dato** 14.10.2021

Dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve - bruk av elgtrekk til frakt av felt elg fra storviltområde Okan 2021,2022 og 2023. Robert Storvik

Her kommer svar på søknad om dispensasjon til bruk av elgtrekk til frakt av felt elg.

Vedtak
Robert Storvik får på vegne av jaktlaget dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport felt elg med elgtrekk fra storviltområde Okan i Brønnøy kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for elgjakta 2021, 2022 og 2023.
- Dispensasjonen gjelder kun for henting og frakt av felt elg.
- Det skal bare kjøres på en måte som ikke skader terrenget, og det skal ikke kjøres i blaut myr eller annet bløtt terreng med dårlig bæreevne. Det ikke er tillatt å rydde trasé eller lignende i forbindelse med transport.
- GPS-logg fra kjørt trasé skal sendes inn senest 10. januar 2020.
- Denne dispensasjonen skal være med under kjøring.

Dette vedtaket er videresendt til Brønnøy kommune som avgjør behandling etter motorferdselloven.

Klage på vedtak
Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir omgjort blir klagen oversendt Miljødirektoratet for behandling.

Bakgrunn
Robert Storvik har per telefon 14. oktober 2021 søkt om dispensasjon til bruk av elgtrekk til transport av felt elg fra storviltområde Okan. Det er ønske om en 3- årig dispensasjon.

Lovgrunnlag
Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:
Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt i nasjonalparken. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.1.
Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av lett beltegående kjøretøy som ikke setter varige spor for transport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav h.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av søknaden
Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Storviltområde Okan ligger i vegløst land i Okfjorden og Storfjorden i Brønnøy. Bortsett fra små deler ligger storviltområdet i sin helhet i nasjonalparken. Storviltområdet nås med båt, men store deler av området ligger i vanskelig tilgjengelig terreng.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Områdene ble relativt godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse (Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3) og Naturbase.

Okfjorden er generelt sett lite negativt påvirket av menneskelig aktivitet, med store naturverdier i enkelte deler. Området har vært svært sparsomt bebodd. På land er Okfjorden skogkledd med blandingsskog av gran og furu, men stedvis med større innslag av bjørk, selje og rogn. De aller skrinneste og bratteste partiene er skogløse. Skogen ikke er spesielt gammel og de mest interessante områdene ligger i den indre delen av fjorden videre innover mot Klavesmarka. I dette området består grunnen delvis av marmor, noe som gir grunnlag for en rik flora. Hoggarvikfjellet samt østvendt liside mot Vassbugen ligger på rik berggrunn og er et interessant område med naturtypelokaliteter innen kalkrike områder i fjellet, kalkskog og rik edelløvskog. Her er det registrert et område med kalkskog som har blit verdisatt som svært viktig og et høgereliggende kalkrikt område som har blitt regisrert som lokalt viktig. I Vassbugen er det regisrert et område med gråor-almeskog som har blitt registrert som viktig. Opp fra Hamna mot Sommarsetlia er det regisrert et område med gammel, boreal lauvskog som har blitt regisrert som viktig. For øvrig preges den nordvendte fjordlia av middelaldrende til eldre lauv- og furuskog, der mye er av middels rikhet (blåbær og bregnerik mark). Deler er også fattigere (røsslyngskog og ikke tresatt fastmark), men det finnes også mindre partier med høgstaudeskog.

Storfjorden er kjennetegna av stupbratte lier som kaster seg ned i sjøen. De fleste skogkledde lisidene inneholder fattige skogtyper som ligger på sure bergarter. Ved Almlia pg fra gården Storfjord og innover Lappskarddalen er det imidlertid et felt med marmor i berggrunnen. I dette området er det rik karplanteflora, med viktige innslag av rik edelløvskog og kalkskog. Både i Almlia og Storfjorden var det gårdsbruk og Storfjordgården er en av de senest fraflyttede gårdene i området. Den tidligere innmarka her er preget av nyere tids bruk med blant annet gjødsling og har få botaniske verdier. På den tidligere innmarka er det også registert fremmedartene parkslirekne og platanlønn. Parkslirekne er også registrert i Almlia. Begge disse forekomstene er behandlet de senere år. I tillegg er det forekomster med planta sitkagran i hele området. Stort sette hele Lappskarddalen er registrert som et svært viktig naturområde med kalkbjørkeskog. Ved Vassengvatnet finner vi et område med rikmyr som er registrert som viktig og sørøst for Vassengvatnet et område med gråor-almeskog som er registrert som viktig. I Norddalen, langs stia mot Klavesmarka

er det registrert ei viktig rikmyr. I Almlia er det et stort område med kalkskog som er registert som viktig.

I Vassbugen er det regisrert narreglye som er registrert som sårbar i norsk rødliste. Flere steder i området er det regisrert alm, i Norddalen er det regisrert gulspurv, ved Mølnbekken er det registrert svartonekjuke, i området Hoggarvika-Hamna er det registrert skorpefiltelav og på Hoggarvikfjellet er det registrert fagerrødspore. Alle disse artene er regisrert som nært trua som er nært trua. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se http://www.artsdatabanken.no/Rodliste). Området er også hekkeområde for hav- og kongeørn.

Okanhalvøya og innover mot Visten er registrert som høstbeiteområde for rein. Lappskarddalen er sommerbeiteområde.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. De delene av Okfjorden som ligger i nasjonalparken er uten bygg og installasjoner. Det har tidligere vært en gård i Vassbugen og det har vært noe tømmerdrift i fjorden. I dag står det ei noe forfalt skogstue i område. Ellers er det i dag få spor fra hogstene og fjordarmen oppleves som urørt med store opplevelseskvaliteter. Storfjorden er i langt større grad preget av den tidligere bosettinga som var i området, med mange gårder. Noen av disse er borte, noen har forfalt, mens andre brukes som fritidsboliger. Hele området er gammel samisk kulturmark, men den tradisjonelle samiske bruken av området har satt få spor, selv om navn som «Kåtalia», «Finnsete» og «Finnkåtalænningen» vitner om at dette er steder der det har vært køter. Det er noen kjente hellere i området, mens ellers er det få synlige rester tradisjonell samisk bruk. Lappskarddalen er lite preget av menneskelig aktivitet og oppleves urørt, men også her vitner «Zariss-steinen», en heller der det skal ha blitt funnet kløvne margbein og ei bearbeida bjørnetann, om tidligere tiders samiske bruk.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, samt for fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Det er ingen begrensning på bruk av motorbåt i fjordene. Ut over dette foreligger det ingen gyldige dispensasjoner til motorferdsel i området. Både Okfjorden og Storfjorden er attraktive for fritidsfiske. Området er ellers lite brukt i friluftssammenheng, selv om det er noe ferdsel langs stia fra Storfjorden til

Klavesmarka og videre mot Svanvatnan. Den største friluftsaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig.

Naturmangfoldlovens § 12 sier at man for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal bruke driftsmetoder eller teknikker som gir de beste samfunnsmessige resultatene. Det er ikke tillatt å rydde traséer i forbindelse med transport. Det settes også krav om at all kjøring skal skje skånsomt slik at det ikke settes varige spor. Det betyr at det kun kan kjøres på en slik måte og i type terreng der vegetasjon ikke rives opp. I hellende terreng vil kjørespor kunne danne «bekker» gjennom at vann begynner å renne etter sporet og dermed fordype og forsterke skadene. I perioder med vått vær må man også være særlig varsomme ved kjøring på myr der beltekjøretøy også lett kan sette spor ved uaktsom kjøring. Med de kravene som er satt til aktsomhet vil kjøring i et slikt begrenset omfang vil ha liten negativ effekt på vegetasjonen i området.
Naturmangfoldlovens § 11 er ikke relevant i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ
JILLEN-NJAARKE REINBEITEDISTRIKT	c/o leder Torstein Appfjell Haustreisvegen 98	8684	TROFORS
Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.fylkesmannen.no/nordland

Ottar Johan Simonsen

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand **Vår ref.** 2018/6032 **Deres ref.** **Dato** 13.10.2021

Søknad om dispensasjon - motorferdsel i forbindelse med elgjakt - Lomsdal-Visten nasjonalpark - Ottar Simonsen

Vedtak

Ottar Simonsen får på vegne av jaktlaget i Eiterådal sør i Vefsn kommune dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken aarjelimmiedajve for transport av felt elg med helikopter. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 19. oktober til 31. oktober 2021, 2022 og 2023 for jaktfeltet Eiterådal sør.
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil to turer. Innenfor disse to turene kan helikopteret gå ned flere steder for å hekte på slakt.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Du skal ha med dispensasjon på hver tur.
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg på telefon 906 45 339 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Dette vedtaket er videresendt til kommunen.

Klage på vedtak

Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir omgjort blir klagen oversendt Miljødirektoratet for behandling.

Bakgrunn
Ottar Simonsen har per e-post 30.september 2021 søkt om tillatelse til bruk av helikopter for transport av felt elg fra jaktfeltet Eiterådal sør som delvis ligger i Lomsdal- Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve. I telefonsamtale med søker 13. oktober er det ønske om å benytte tillatelsen flere år.

Grunnlaget for avgjørelsen
Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:
Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen.
Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt etter verneforskriftens § 3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav f.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering
Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Jaktfeltet Eiterådal sør ligger delvis i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve. De delene av jaktfeltet som ligger i nasjonalparken ligger i delvis vanskelig tilgjengelig terreng. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig (framfor lett beltegående kjøretøy) fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje. Det innvilges flerårig dispensasjon inntil 3 år.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Områdene Sirijordaksla, Litlskardvatnet, Velfjordskardet, Måsskardet og nordvestsida av Kvitfjellet inngår i jaktfeltet Eiterådal sør. Området er relativt godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse (Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3) og Naturbase. Fjellområdene er golde og fattige, mens det nede i Eiterådalen er større variasjon i berggrunnen, inkludert en del kalkrike og baserike bergarter (bl.a. marmor). Dette gir en del rik skog, særlig i granskogene tilknyttet elvekløftene. Granskog dominerer i området og det er langt på veg kompakte naturskoger med preg av tidligere tiders gjennomhogster og det er områder med store verdier knyttet til gammel skog.
Det er særlig store verdier knyttet til gammel skog i elvekløftene i Velfjordskardelva. Området er preget av dramatisk og verdifull vassdragsnatur. I den sørvendte skråninga mot Litlskardaksla finner vi rasmark med rikere innslag.

Blåbærgranskog er dominerende, men både småbregne- og høgstaudegranskog er ganske vanlige. Gran dominerer, men det er stedvis mye bjørk, litt furu og sparsomt med andre treslag. Lokalt finnes rik flora av kalkkrevende plantearter. Det er dokumentert få signal- og rødlistearter knyttet til gammel granskog. Hogstinngrep fra gamle dimensjonshogster finnes.

I følge Naturbase er det registrert svartsonekjuke og jøkelstarr i områdene som jaktfeltet ligger i. Svartsonekjuke er registrert som nært truet i norsk rødlisten og jøkelstarr som sårbar. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se http://www.artsdatabanken.no/Rodliste).
Områdene er også yngleområde for enkelte rovfuglarter.

Området brukes som høstbeite for rein og det skal derfor tas særskilt hensyn dersom det er rein i området. Det betyr at reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før man går ned med helikopter.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var- prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. Til tross for spor etter tidligere bruk, som gammerester, hesteveger og hogst oppleves områdene som lite påvirkede.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, i tillegg til at det forstyrrer fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Utover dispensasjon for å

fly ut elg i de andre jaktfeltene i Eiterådalen foreligger det ingen andre gyldige dispensasjoner for motorferdsel i områdene som jaktfeltet ligger i.

Eiterådalen er et attraktivt turområde. Innenfor nasjonalparken er særlig Litlskardvatnet mye besøkt. Den største friluftsaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ
Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS
VEFSN KOMMUNE	Postboks 560	8651	MOSJØEN
JILLEN-NJAARKE REINBEITEDISTRIKT	c/o leder Torstein Appfjell Haustreisvegen 98	8684	TROFORS

ST 21/21 Delegerte saker

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.fylkesmannen.no/nordland

Øyvind Kanstad Hanssen

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand **Vår ref.** 2021/6559 **Deres ref.** **Dato** 13.10.2021

Dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal - Visten nasjonalpark og Strauman landskapsvernområde. Helikoptertransport i forbindelse med rømt oppdrettslaks i Lakselvvassdraget og Lomsdalen. Skandinavisk naturovervåkning AS.

Her er svar på deres søknad om helikoptertransport i forbindelse med rømt oppdrettslaks i Lakselvvassdraget og Lomsdalen. Søknaden er innvilget med villkår:

Skandinavisk naturovervåkning AS, ved Øyvind Kanstad Hansen, gis dispensasjon fra verneforskriftene for Lomsdal-Visten nasjonalpark og Strauman landskapsvernområde til nødvendig landing med helikopter for transport av personell og utstyr i samband med uttak av rømt oppdrettslaks i Lakselvvassdraget og Lomsdalselva. Landingene foregår etter vedlagte kart til søknaden og i utredningen.

Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 og med følgende vilkår:

- *Dispensasjonen gjelder for perioden 14. oktober - 1. november 2021.*
- *Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.*
- *FØR flyging SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg på telefon 906 45 339 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.*

Denne avgjørelsen sendes også med kopi til respektive kommuner, Vevelstad og Brønnøy som tar stilling til behandling i forhold til motorferdselloven. Søker må selv avklare landing med grunneiere.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Nasjonalpark Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve
Landskapsvernområde Strauman landskapsvernområde

Klage på vedtaket:

Vedtaket fra nasjonalparkstyret kan påklages innen 3 uker. Klagen sendes til Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre med beskrivelse hva klagen gjelder.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ
VEVELSTAD KOMMUNE	Forvikveien 118	8976	VEVELSTAD
BRØNNØY KOMMUNE	Rådhuset	8905	BRØNNØYSUND
Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS
JILLEN-NJAARKE REINBEITEDISTRIKT	c/o leder Torstein Appfjell Haustreisvegen 98	8684	TROFORS

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/6559-3

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 11.10.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre		

Dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal - Visten nasjonalpark og Strauman landskapsvernområde. Helikoptertransport i forbindelse med rømt oppdrettslaks i Lakselvvassdraget og Lomsdalen. Skandinavisk naturovervåkning AS.

Forvalters tilrådning

Skandinavisk naturovervåkning AS, ved Øyvind Kanstad Hansen, gis dispensasjon fra verneforskriftene for Lomsdal-Visten nasjonalpark og Strauman landskapsvernområde til nødvendig landing med helikopter for transport av personell og utstyr i samband med uttak av rømt oppdrettslaks i Lakselvvassdraget og Lomsdalselva. Landingene foregår etter vedlagte kart til søknaden og i utredningen.

Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 og med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 14. oktober - 1. november 2021.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- FØR flyging SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg på telefon 906 45 339 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

Denne avgjørelsen sendes også med kopi til respektive kommuner, Vevelstad og Brønnøy som tar stilling til behandling i forhold til motorferdselloven. Søker må selv avklare landing med grunneiere.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg Lomsdal-Visten - 12.10.2021

Arbeidsutvalgets vedtak – enstemmig:

Skandinavisk naturovervåkning AS, ved Øyvind Kanstad Hansen, gis dispensasjon fra verneforskriftene for Lomsdal-Visten nasjonalpark og Strauman landskapsvernområde til nødvendig landing med helikopter for transport av personell og utstyr i samband med uttak av rømt oppdrettslaks i Lakselvvassdraget og Lomsdalselva. Landingene foregår etter vedlagte kart til søknaden og i utredningen.

Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 og med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 14. oktober - 1. november 2021.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- FØR flyging SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg på telefon 906 45 339 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

Denne avgjørelsen sendes også med kopi til respektive kommuner, Vevelstad og Brønnøy som tar stilling til behandling i forhold til motorferdselloven. Søker må selv avklare landing med grunneiere.

Søknaden
Skandinavisk naturovervåkning AS, ved Øyvind Kanstad Hansen har søkt om landing med helikopter ved Lakselvvatnet, Sæterelva og Lomsdalelva for å registrere og ta ut rømt oppdrettslaks i vassdragene. Det er rapporter om mye rømt oppdrettslaks i området («Leka-rømming»). Fordi det haster med å få gjennomført oppdraget søkes det om å bruke helikopter. Søker opplyser at det ligger store arbeidsoppgaver knyttet til den aktuelle rømming, som sammen med væravhengighet knyttet til egnede forhold for registreringer (drivtelling) gir «uforutsigbarhet» i forhold til når personell kan bli flydd inn. Videre opplyses det om at det søkes om landing ved Lakselva og Sæterelvas utløp i Vevelstad og i Lomsdalen i Brønnøy. Det er lagt ved kart i søknaden:

Kart 1: Lomssdalselva – Brønnøy kommune

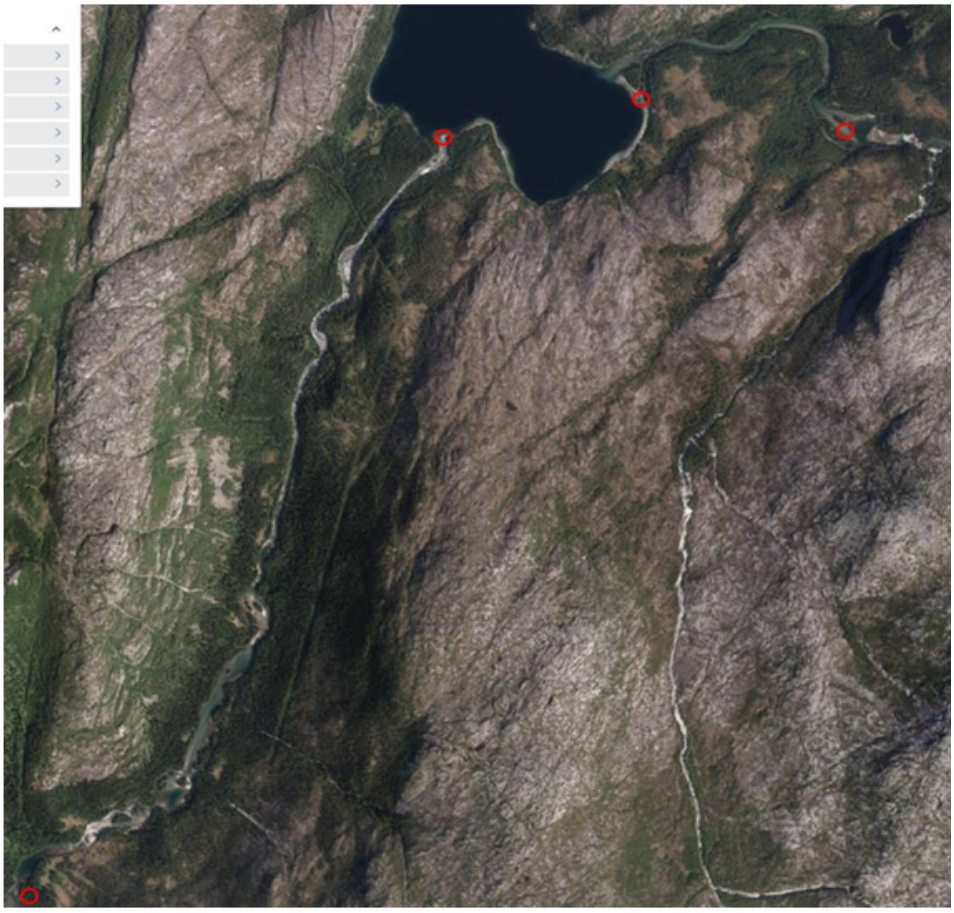

Kart 2: Lakselva og Sæterelva – Vevelstad kommune

Naturmangfoldloven og verneforskrift
Lomsdal-Visten nasjonalpark/ *Njaarken vaarjelimmiedajve* og Strauman landskapsvernområde ble opprettet 29.05.09 og forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med vernet er å:
Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde.
Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner.
Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem.

Strauman landskapsvernområde og Lomsdal Visten nasjonalpark skal sammen sikre et helhetlig vern fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvatn og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt i verneområdene. Dette står i verneforskriftenes § 3, punkt 5.1 (Strauman Landskapsvernområde) og 6.1 i(Lomsdal-Visten nasjonalpark). Det er ingen hjemmel i verneforskrifta til å gi dispensasjon for landing med helikopter for denne typen tiltak. Saken må derfor behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i Naturmangfoldloven.

Naturmangfoldlovens § 48 sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Søknaden må vurderes etter vilkårene om at det ikke må stride mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Disse vilkårene er kumulative, det betyr at hvis begge vilkårene er oppfylt kan forvaltningsmyndigheten vurdere om det skal gis dispensasjon eller ikke.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering
Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på dette.

Lakselvvassdraget omfatter Sæterelva og Lakselva, Laksmarkvatnet og Lakselvvatnet samt tidevannsstraumen Strauman Lomsdalen ligger på nordsiden av Velfjorden i Brønnøy kommune. Områdene er kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten, samt i forbindelse med forslag til verneplan for barskog i Midt-Norge. Opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse (Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3 og DN-rapport 1991-1), samt Naturbase.

I området Laksmarka-Sæterdalen finnes en del flatehogst av nyere dato. Dalførene er stort sett
grandominerte, men området inneholder også store arealer glissen og fattig furuskog, samt mindre løvdominerte skogpartier med blant annet spredte ospeholdt og små innslag av gråor-heggeskog. Området er hovedsakelig fattig med mye røsslyngskog og en del blåbærskog.
De mer avsides og høytliggende skogsmiljøene er gjennomgående eldre og mindre påvirket. Området innehar mange rike naturtypelokaliteter og er biologisk verdifullt. På sørsiden av Mølnhusforsen en lokalt viktig restbiotop av fuktig, gammel, granskog. Nedstrøms Mølnhusforsen er en mudderbank som har blitt klassifisert som regionalt viktig, med funn av svartsonekjuke som er registret som nært trua art i norsk rødliste. Lengre ned, på østsida av Sæterelva er et område med gammel boreal lauvskog. Ved Fallforsen er det en lokalitet med svært fuktig granskogsmiljø som har flere rødlistearter. Ved Lakselvvatnet er det registrert en rekke ulike ender, blant annet svartand som er registrert som nært truet på norsk rødliste. Ved Lakselvvatnet er det også registret fjellrype og skorpefiltlav, som begge er klassifisert som nært truet. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se http://www.artsdatabanken.no/Rodliste). Områdene er også ellers rike på fugleliv. Det er registrert hekking av hakkespetter og området har en god storfuglbestand.

De skogrikeste delene av Lomsdalen består for en stor del av tung, kompakt og fuktig granskog, for en stor del temmelig rik, med innslag av kalkskoger og store arealer høgstaudeskog. Rike sumpskoger inngår på flate partier langs bekkene. Berggrunnen er overveidene fattig, men noe rikere i et strøk med omdannede sedimenter som går gjennom den vestlige delen av området. Området ligger i naturgeografisk region nr. 39b (Nordiska Ministerrådet 1977). Mye av granskogen er svært produktiv. Bregnerik granskog preger store deler av området. Småbregneskog finnes på store arealer, men storbregneskog er vanlig på friskere steder, ofte i blanding urterik høgstaudeskog. Gran er dominerende treslag, men en del furu står på skrinnere mark. Gråor finnes i fuktige drag. Et stort parti består av høyvokst og godt sluttet granskog. Skogen bærer preg av tidligere tiders hogster, idet mesteparten av skogen er ensjiktet og ”urskogselementer” (virkelig gamle trær, grov og sterkt nedbrutt dødved) i stor grad mangler. Spor etter plukkhogst som har pågått gjennom ulike tidsperioder er da synlig i form av stubber. Imidlertid er mye av skogen iferd med å hente seg inn igjen, og ganske store arealer har i dag dannet store mengder fersk dødved og stedvis ganske utpreget glennedynamikk og stor heterogenitet i tresjiktet.

Områdene brukes som reinbeite. I det omsøkte aktuelle tidsrommet pågår det også elgjakt i området.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Det omsøkte tidspunktet for flyging er i en periode da det ikke vil ha negativ påvirkning for hekking/yngling. Ut over forstyrrelse for dyreliv vil bruk av helikopter kunne forstyrre det allmenne friluftslivet. Den motoriserte ferdselen i området er svært begrenset. Det er gitt landingstillatelse for uttransportering av felt elg. Ut fra dette vurderes omsøkte tiltak ikke å gi en samla belastning på økosystemet som vil være til skade på naturmangfoldet og verneverdiene (naturmangfoldlovens § 10).

Naturmangfoldlovens § 12 sier at det skal brukes miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Lomsdalen ligger på nordsiden av Velfjord i Brønnøy kommune. Det mest hensiktsmessige utenom helikopter er båttransport inn til Børja og videre til fots inn dalføret. Dette vil være svært tidkrevende.
Det er tillatt å bruke motorbåt opp Strauman og på Lakselvvatnet. I tillegg har nasjonalparkstyret tilrettelagt sti fra Aursletta til Storstraumen. Fra Storstraumen er det en gammel veg/sti opp til Lakselvvatnet. Dette betyr at det er mulig å ta seg opp i området uten bruk av helikopter. Ferdsel opp med båt må imidlertid gjøres på flo sjø. Dette gjør at det blir en del begrensninger i når man kan komme seg opp til vatnet med utstyr. Det bedømmes derfor likevel til at bruk av helikopter vil gi det beste samfunnsmessige resultatet i dette tilfellet.

Naturmangfoldlovens §§ 11 er ikke relevante i denne saken.

Rømt oppdrettslaks er en trussel mot villaksstammen og således det biologiske mangfoldet i vassdraget. Villaksstammene i aktuelle vassdrag er vurdert som sårbare på grunn av svært små stammer. Uttak av rømt oppdrettslaks bedømmes som et tiltak som vil være positivt for bevaring av den lokale laksestammen i elva og dermed også det biologiske mangfoldet.

Med dette som bakgrunn vurderes ikke tiltaket å stride mot vernevedtakets formål. Med de vilkårene som er foreslått vurderes tiltaket heller ikke til å påvirke verneverdiene nevneverdig og nasjonalparkforvalter foreslår derfor at nasjonalparkstyrets arbeidsutvalg gir dispensasjon etter naturmangfoldlovens § 48.

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.fylkesmannen.no/nordland

Johan Nergaard

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand **Vår ref.** 2018/7587 **Deres ref.** **Dato** 09.11.2021

Søknad om dispensasjon - lavtflyging med helikopter - sanking av sau og lam - Lomsdal-Visten nasjonalpark - Johan Nergård

Vedtak

Johan Nergård får dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for bruk av luftfartøy i forbindelse med ekstraordinær sanking av sau. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav d, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder i perioden 10. november – 10. desember 2021.
- Dispensasjonen gjelder lavtflyging og landing i de områdene av nasjonalparken som ligger nord for Okfjorden (Anddalshatten-Klavesmarka), Okanhalvøya og nordøst for Storfjorden (Langvatnet-Lappskardet) i Brønnøy kommune.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Før flyging skal det gis beskjed til lokal SNO (Carl Norberg, telefon 906 45 339) og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (distriktsleder Torstein Appfjell, telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.
- Dispensasjonen skal medbringes i helikopteret.

Klageadgang:
Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Johan Nergård har 4. november søkt om tillatelse til lavtflyging i området Okfjorden-Klavesmarka. Nergård mangler flere sauer og lam etter sanking. Han ønsker å bruke helikopter for å leite sau i høyt- og vanskeligliggende områder i nasjonalparken.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt etter verneforskriftens § 3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av bruk av luftfartøy i forbindelse med husdyrhold, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav d.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering
Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. I høst har det vært vanskelige sankeforhold med mye vann i elver og bekker og mange beitebrukere rapporterer om problematiske forhold med sau som er spredd over store områder. Deler av fjordene og de høgereliggende områdene i nasjonalparken er vanskelig tilgjengelig og man frykter også at sau kan stå fast i bratte lier.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Områdene det søkes om lavtflygingstillatelse for ble relativt godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse (Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3) og Naturbase. Generelt er områdene rundt Okfjorden preget av blandingsskog av gran og furu, men stedvis er det større innslag av bjørk, selje og rogn. Det er også skrinnere områder med spredt furuskog. Frodig granskog finner vi særlig rundt Vassbugen. I indre delen av Okfjorden og i Klavesmarka er det marmor, noe som gir grunnlag for rik flora, blant annet en stor edelløvskogsbestand i Klavesmarka. Hoggarvikfjellet og de østvendt lisidene mot Vassbugen ligger også på rik berggrunn. Det er registrert flere viktige naturtypelokaliteter i området. Disse er knyttet til rik edelløvsskog, rikmyr, gammel barskog, kalkskog, gammel boreal lauvskog og kalkrike områder i fjellet.

Storfjorden er preget av stupbratte lisider som kaster seg ned i sjøen. De fleste liene inneholder fattige skogtyper og ligger på sure bergarter, men fjordsidene har også rike områder på marmorgrunn. Disse finner vi i Almlia, i Storfjordbotn og innover Lappskarddalen. Her finner vi rik karplanteflora, med blant annet innslag av rik edellauvskog og kalkskog. Også i Storfjorden er det registrert mange viktige naturtypelokaliteter, knyttet til rik eldelauvskog, kalkskog og rikmyr.

I følge Naturbase er det registrert bakkesøte, ravnerødspore, grå duftrødspore, bittervokssopp, rødskivevokssopp, fagerrødspore, svartsonekjuke og skorpfiltelav i disse områdene. Alle disse er registrert som nært truet i norsk rødliste. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se http://www.artsdatabanken.no/Rodliste). I områdene finner vi også yngleområde for rovfugler som kongeørn.

Området er et viktig beiteområde for rein og det må derfor tas særlig hensyn til rein. Dersom det er rein i området må den gis mulighet til å forflytte seg rolig før man eventuelt går ned med helikopter.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var-prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Til tross for spor etter tidligere bruk, oppleves områdene som lite påvirkede. Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, i tillegg til at det forstyrrer fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Bortsett fra Jillen-Njaarke reinbeitedistrikts dispensasjon til motorferdsel foreligger det ingen andre gyldige dispensasjoner for motorferdsel i disse områdene.

Deler av området er attraktivt som turområde, særlig gjelder dette for ferdsel til Langvatnet fra Auslia og Klavesmarka. Den største friluftsaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

VEVELSTAD KOMMUNE	Forvikveien 118	8976	VEVELSTAD
STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ
Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS
BRØNNØY KOMMUNE	Rådhuset	8905	BRØNNØYSUND
JILLEN-NJAARKE REINBEITEDISTRIKT	c/o leder Torstein Appfjell Haustreisvegen 98	8684	TROFORS

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.fylkesmannen.no/nordland

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand **Vår ref.** 2021/5967 **Deres ref.** «REF» **Dato** 17.09.2021

Søknad om dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal-Visten nasjonalpark for uttransport av elg i Sørvassdalen m.v. med helikopter, Vidar Andersen

Her kommer svar på søknaden om dispensasjon fra motorferdselforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmidajve for å frakte ut felt elg i jaktfelt Sørvassdal i Vefsn.

Vedtak

Vidar Andersen får på vegne av jaktlaget til Jan-Erik Skogsøy på jaktfelt Sørvassdal dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport av felt elg med helikopter. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskrift for Lomsdal-Visten § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Dere får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 25. september til 31. oktober for jaktfeltet Sørvassdal for 2021.
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil to turer. Innenfor disse to turene kan helikopteret gå ned flere steder for å hekte på slakt.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Dere skal ha med dispensasjonen på hver tur. FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg på telefon 906 45 339 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må dere eventuelt ha egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Dette vedtaket er videresendt til kommunen.

Klage på vedtak

Dere kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir omgjort blir klagen oversendt Miljødirektoratet for behandling.

Nasjonalpark Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve
Landskapsvernområde Strauman landskapsvernområde

Bakgrunn
Vidar Andersen har, på vegne av jaktlaget til *Jan-Erik Skogsøy*, i e-post 13. september 21 søkt om tillatelse til bruk av helikopter og ATV for transport av felt elg fra jaktfeltet Sørvassdal. Andersen har i senere samtale trukket søknad om bruk av ATV, men ønsker å få behandlet søknad om dispensasjon for kun bruk av helikopter. Jaktlaget har i år fire dyr på kvoten, med mulighet for tilleggsdyr.

Grunnlaget for avgjørelsen
Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve og Strauman landskapsvernområde ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:
Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt i nasjonalparken. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.1. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav f.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering
Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Nasjonalparkstyret har i vedtak om retningslinjer for bruk av helikopter vedtatt at det kan gis dispensasjon for inntil to turer per jaktlag, men at helikopteret kan gå ned for opphenting av slakt flere steder på disse to turene.

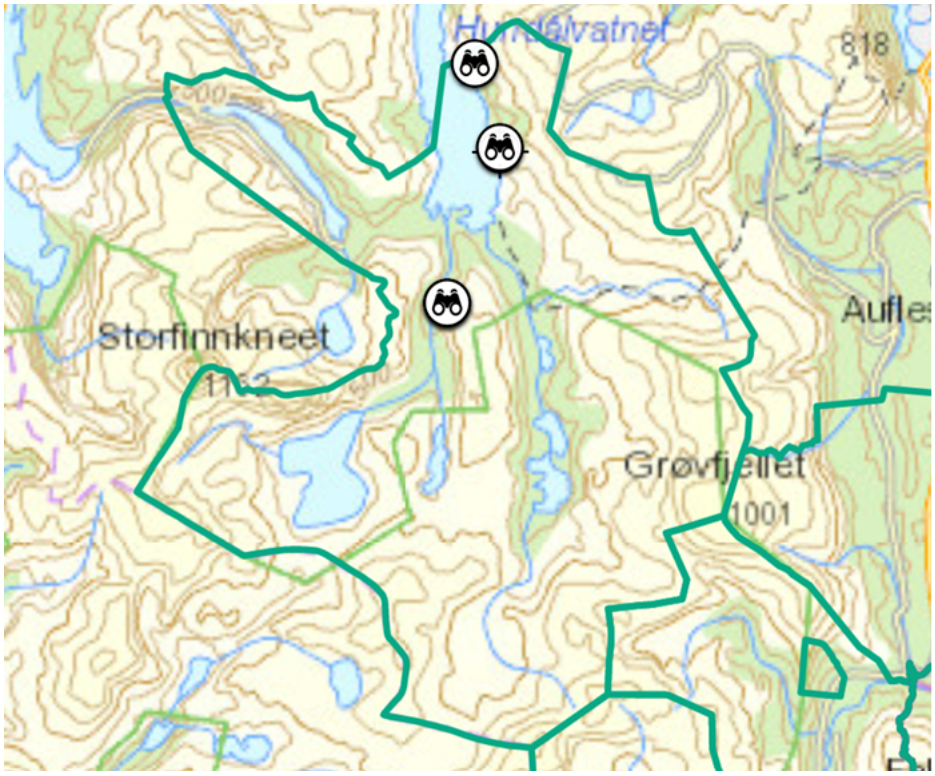

Kart over jaktfeltet Sørvassdalen

Om lag halvparten av jaktfeltet ligger i nasjonalparken, og den delen som ligger i nasjonalparken ligger i vanskelig tilgjengelig terreng. Fra Hundåla går en anleggsveg inn til Hundålvatnet og fra Hundålvatnet opp til Laksen. Fra Grytåga går det en anleggsveg opp til og langs hele sørvestsida av Grytåvatnet. Alt dette er utenfor nasjonalparken. På Hundålvatnet og Grytåvatnet er bruk av båt med påhengsmotor tillatt. I vannene i Sørvassdalen/Searvoesvuemie er dette ikke tillatt.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Jaktfeltet omfatter terreng både i og utenfor nasjonalparken. Området er relativt godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse (Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3) og Naturbase.

Den samiske historien i området er lang, selv om de fleste eldre spor etter samisk bosetting er tatt tilbake av naturen. Ved Øvervatnet finner vi boplassen etter Gippe og Gunnar Vesterfjell Njarka som er et automatisk freda kulturminne. De hadde også ei gamme ved Grønlivatnet. Ved Gardsgjordet er det ei nyere, delvis forfalt gamme. Gården Sørvassdalen var i drift frå 1853 til 1892. I tillegg til boplassen etter Gippe og Gunnar Vesterfjell Njarka er det to private hytter ved Øvervatnet, ei ved Nervatnet og ei ved Langvatnet. Statskog

Fjelltjenesten har ei oppsynshytte ved Nervatnet og Vefsn Jeger og fiskeforening har ei utleiehytte ved Lavatnet.

Berggrunnen i området består i hovedsak av granitt, men det er også flere innslag av kalkrike områder, blant annet ved Grønlivatnet. Selve Sørvassdalen/Searvoesvumie er et avsidesliggende dalføre som strekker seg fra nordgrensen av nasjonalparken og sørover mot Fagerjordfjellet. Den er et grunt innsenket dalføre med overveiende fattig berggrunn og nøysom vegetasjon. Det er glissen furuskog av røsslyng- og blokkebærtypen i dalbunnen med hovedsakelig småbregne- og blåbærgranskog i liene.

Forekomsten av signalarter og rødlistearter knyttet til gammelskog er dårlig. Området som helhet er vurdert å ha lokal verdi på grunn av dominansen av fattig og glissen fjellskog. Området har en viss verdi som raste og hekkeområde for våtmarksfugl. Av særlig verdi trekkes fram registreringer av storlom og tretåspett. Sørvassdalen er også registrert som hekkeområder for dverg- og jaktfalk. Jaktfalken er registrert som nært truet i norsk rødliste og i tilbakegang. Det er også registrert fiskemåke og fjellrype i området jaktfeltet ligger i, begge er kategorisert som nært truet i rødlista. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se http://www.artsdatabanken.no/Rodliste).

Sørvassdalen/Searvoesvuemie er et viktig beiteområde for rein. Dersom der er rein i området må det tas særskilt hensyn. Det betyr at reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før man går ned med helikopter.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. Til tross for flere hytter og tidligere kulturmark ved Gårdsgjordet oppleves Sørvassdalen som et lite påvirket område. Ut over hyttene og rester av gammel kulturmark, er det liten grad av synlig menneskelig påvirkning i området. Man kan finne rester etter hogster, men ut over en beskjeden hogst av ved til hytter strekker disse seg langt tilbake i tid.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, samt for fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er gitt dispensasjon til motorferdsel med snøskuter til alle hyttene i Sørvassdalen, to til tre turer årlig. Det har i tillegg år om annet blitt gitt dispensasjon til frakt av utstyr og materiale med helikopter, da lite

snø har gjort transport med snøskuter vanskelig. Helgeland Kraft har også hatt dispensasjon fra motorferdselforbudet for å foreta snømåling i området. Uttransport av felt elg med helikopter vil i mange tilfeller være bedre enn transport med lett, beltegående kjøretøy fordi det fører til mindre terrengslitasje.

Sørvassdalen er attraktivt som turmål i nasjonalparken. Den største friluftsaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take-off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Mottakerliste:

Vidar Jostein Andersen	Haugsmyra 65	8372	Gravdal
JILLEN-NJAARKE REINBEITEDISTRIKT	c/o leder Torstein Appfjell Haustreisvegen 98	8684	TROFORS
Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS
STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ
VEFSN KOMMUNE	Postboks 560	8651	MOSJØEN

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/7395-2
Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand
Dato: 12.11.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rådgivende utvalg Lomsdal-Visten	16/21	22.11.2021
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	22/21	02.12.2021

Årsrapport SNO 2021.

1 Årsrapport SNO 2021.

Forvalters tilrådning

Årsrapport for Statens naturoppsyn 2021 tas til orientering.

Søknaden

Statens naturoppsyn (SNO) rapporterer på de bestillinger som er gjort fra forvaltningen for inneværende år 2021.

Rådgivende utvalg:
- Rapporten ettersendes innkallingen som eget vedlegg.
- Statens naturoppsyn ved Carl Norberg orienterer om rapporten i møtet den 22.11.

Styrets behandling:
- Behandler rapporten.

MILJØ-DIREKTORAT

STATENS NATUROPPSYN

RAPPORT

M-2133|2021

Årsrapport for 2021 fra SNO til nasjonalparkstyret i LOMSDAL-VISTEN NASJONALPARK NJAARKEN VAARJELIMMIEDAJVE

SNO lokalt: Carl Norberg og Brit Grønmyr

I tillegg er det kjøpt tjenester av: Statskog Fjelltjenesten

Forsidefoto: Nytt utkikkspunkt ved Nevernes, Velfjorden. Fotograf: Carl Norberg
Foto ovenfor: Skilting av nye Innervisten marine verneområde. Fotograf: Carl Norberg

1. Kjerneoppgaver (kontroll, tilsyn, informasjon, mv)

Nasjonalparkstyret for Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken Vaarjelimmiedajve forvalter også de tilgrensende verneområdene Strauman landskapsvernområde, Innervisten marine verneområde, Stavasselva naturreservat og Sirijorda naturreservat. Det er SNO Trofors som har tilsynsansvaret for disse områdene. Årsrapporten gjelder alle områdene.

SNO har ikke anmeldt brudd på verneforskrift eller annen miljølovgivning i disse verneområdene i 2021.
Av andre kjente avvik eller ulovlige forhold kan nevnes:

- Et mindre bygg oppført ved Midtre Breivatn uten nødvendig dispensasjon. Nasjonalparkstyret har vedtatt at eier skal fjerne bygget. Vedtaket er stadfestet av Miljødirektoratet etter klagebehandling. Bygget er foreløpig ikke fjernet.
- Reingjerde og hjulbrakke i Sirijorda naturreservat er bygget og plassert uten nødvendig dispensasjon. Gjerdeanlegget er i ettertid omsøkt etter reindriftsloven, men er endelig avslått av Landbruksdepartementet. Gjerdeanlegg og brakke står fortsatt i naturreservatet.
- I fjordstrøkene i Velfjorden og Vistenfjorden er det mye plastavfall på land som stammer fra skjelloppdrett i området. Det ser ikke ut til at næringsaktørene gjør noe for å rydde opp.
- Maling på varder. Langs en toppturtrasè mellom Eiterådalen og Grøvfjellet er det påført oransje signalmaling på et antall varder i nasjonalparken mellom Steinlikammen og toppen av Grøvfjellet i strid med verneforskrift. Ukjent gjerningsperson.
- Ulovlig rydding av sti. Langs Øvre Bjørnstokkvatn har nasjonalparkstyret engasjert grunneier i området for å rydde bjørkekratt langs sti mellom Tosbotn og Breivatnan. Grunneier oppdaget felling av skog foretatt av andre – uten dispensasjon eller avtale. Ukjent gjerningsperson
- SNO mottok et tips fra ukjent person om byggevirksomhet i området ved Innertjønnen sør for Sørvassdalen. Dette ble sjekket opp i felt uten at noe ble funnet, men området er nokså stort og tipset var vagt, så området blir fulgt videre opp.
- Søppelproblematikk i forbindelse med forfalne hus/eiendommer i verneområdet
- Hver vinter registreres snøscooterspor som antakelig ikke er i forbindelse med lovlig kjøring, men dette har ikke stort omfang. To personer ble anmeldt og bøtelagt i 2020.

Som del av nasjonale overvåkingsprogram er det gjennomført yngleregistrering av jerv, samt intensiv overvåking av to hekkelokaliteter for kongeørn i verneområdet. Enkelte andre kjente kongeørnlokaliteter i tilknytning til verneområdet ble også overvåket. En kjent jervlokalitet nord i nasjonalparken har fått status som "usikker" yngling i 2021. Det ble ikke dokumentert vellykket hekking i kongeørnterritorier i 2021.

Byggverk ved Midtre Breivatnet. Foto: Carl Norberg

Arrangementer og ferdsel

2021 var fortsatt preget av coronasituasjon med restriksjoner i forhold til normalsituasjon med turisme og sosial kontakt. Det ble ikke arrangert "åpen dag" på Fjellgården i 2021. Sjøbergmarsjen ble gjennomført lørdag 7. august fra Eiterådalen til Vistenfjorden. Av hensyn til corona-situasjon var påmelding begrenset til 100 deltakere.
Brønnøy turlag holdt Strompdalshytta stengt for dagsbesøk i 2021, også av smittevernhensyn.

Det generelle inntrykket etter sommersesongen 2021 er at ferdselen av besøkende på dagstur og langturer har vært på et vanlig nivå i forhold til tidligere år. Det er vanskelig å se at vi har hatt en "corona-effekt" med økt besøk av norske turister, slik man har sett i enkelte andre nasjonalparker i Norge de to siste somre.

I løpet av vår, sommer og høst 2021 har samtlige 72 vindmøller i Øyfjellet vindkraftverk blitt reist. Vindkraftverkets sørligste anlegg ligger ca 3 km fra nasjonalparken, og om lag halvparten av vindmøllene er synlig fra de nordligste delene av nasjonalparken, samt fra mange av fjelltoppene. En del besøkende i nasjonalparken vil kanskje oppleve at områdets preg av "urørthet" er endret.

Deler av Øyfjellet vindkraftverk sett fra Sørvassdalen. Foto: Carl Norberg

Befaringer og styremøter

SNO har i 2021 deltatt på de fleste styremøter, og på det meste av forvaltningas befaringer – styrebefaring i Vefsn i august, og befaringer med forvalter i januar, mai og i september. Områder/tema under befaringene har blant annet vært:

- Tilretteleggingstiltak i Eiterådalen
- Reingjerdeanlegg i Sirijorda NR
- Ulovlig byggverk ved Midtre Breivatn
- Fremmede arter og bevaringsmål i Klavesmarka, Storfjorden og i Litlbørja
- Tilretteleggingsanlegg i Visten, og merking av Innervisten marine verneområde

2.Bestilte tiltak 2021

Gjennom bestillingsdialogen mellom nasjonalparkstyret og SNO ble det avtalt en rekke tiltak for 2021. Nedenfor rapporteres kort for det enkelte tiltaket. For mange av tiltakene er det i tillegg levert ytterligere data/opplysninger til øvrige databaser som Verneområdelogg og Artsobservasjoner, eller i egne delrapporter.
Planlagt arbeid, foreslåtte tiltak og SNOs øvrige innspill til nasjonalparkstyret for 2022 er i understreket kursiv.

Søppelrydding - generelt

Kyststrekninger som ble ryddet for søppel i 2016 er blitt sjekket hvert år siden for nytt søppel. I ettertid har det årlig kommet til mye nytt søppel fra spesielt skjelloppdrett langs strendene – særlig i Velfjorden. SNO kan ikke se at det foregår noen regelmessig opprydding fra næringen selv.
Det er behov for regelmessig opprydding. Dette er et ansvar for kjent forurenser.

Flere bygninger forskjellige steder i Lomsdal-Visten NP er i ferd med å rase sammen, og bygningsrester sprer seg i området rundt. Dette gjelder blant annet sammenrast uthus i Klavesmarka, sammenrast driftsbygning i Storfjordbotn, sammenrast driftsbygning i Sørmarka. Det gamle bolighuset i Litlbørja er i ferd med å miste takplater, og vil raskt kunne forfalle, og også bli et søppelproblem.
Verneområdeforvaltning bør bidra til at kjente eiere av forsøpling rydder opp.

Plastavfall fra skjelloppdrett i Velfjorden. Foto: Carl Norberg

Ferdselstelling

I 2021 har SNO drevet ferdselstelling på stien mellom Børjeøra og Strompdalen (Lomsdalen). Det viste seg at (antakelig) en hakkespett har skadet sensoren som skal registrere ferdselen, og tallene er feil og kan ikke brukes.
Forvaltninga bør vurdere om man skal gjøre nytt forsøk på ferdselstelling på denne strekningen i 2022

Opprydding gamle reingjerder

Det meste av kjente gjerdeanlegg som har gått ut av bruk i verneområdet er i løpet av de siste årene ryddet opp og fjernet.
Det gjenstår rester av et gammelt ledegjerde i tilknytning til et anlegg i Gåsvassdalen. Dette bør ryddes og fraktes ut i løpet av 2022.

Reparere klopplegging mellom Børjeøra og Strompdalen

I 2019 ble stien i Sæterdalen omlagt til bedre terreng på en strekning på knapp kilometer. Det ble bygget to enkle stokkbruer, og noen strekninger ble klopplagt. Busker og kratt ble ryddet langs hele traseen, og ny sti ble skiltet i begge ender.
Høst- og vårflommer har flyttet på en del av kloppleggingen. I 2021 er disse strekningene reparert, og kloppene er bedre forankret for å kunne tåle flomperioder

Elgvidda. Grunnvassfjellet bak. Foto: Carl Norberg

Sti og annen tilrettelegging ved utkikkspunkt Nevernes

Nasjonalparkstyret, i samarbeid med Aage Oxholm/Nevernes havn, fikk i 2020 bygget et utkikkspunkt og bygget en turvei. SNO har i 2021 ferdigstilt sti mellom vei og utkikkspunktet, inkludert gangbru, klopplegging og skilting. Aage Oxholm har i tillegg satt opp dyreskulpturer og sittegrupper langs turveien, samt forbedret stien ytterligere.
Nasjonalparkstyret bør i samarbeid med grunneier utarbeide an avtale/plan for videre løpende drift av anlegget.

Skjøtsel Strompdalen

Et større felt med spirea i den gamle hagen på Strompdalen er slått ned to ganger i 2021 – vår og høst. Dette er et av tiltakene i skjøtselplan for Strompdalen. I tillegg har SNO slått ned oppslag av bjørk, rogn og vier på hele den gamle innmarka, for å hindre gjengroing av de åpne områdene.

Denne skjøtselen bør fortsette i årene som kommer, for tilslutt å fjerne spireaen helt, og for å holde skogen vekk fra innmarka.

Rydding av stier

I 2021 ble følgende stier ryddet av SNO: stier i Skjørlægda, sti Børjeøra – Strompdalen, sti fra Stormoio til Småtjønnan.

Sti langs Øvre Bjørnstokkvatn mellom Tosbotn og Breivatnan ble ryddet av grunneier.

Rydding av stier gjøres årlig etter en rulleringsplan laget av forvaltningen, og ved spesielle behov. Videreføres.

Informasjonsplakater og veivisningsskilt

Det er satt opp nye skilt, informasjonstavler og infoplakater i 2021 følgende steder:

- Tursti og utkikkspunkt Nevernes
- Stavassdalen (veiende)
- Sandvikbakken

"Førstegenerasjon" infoplakater og -tavler begynner å bli slitt på enkelte lokaliteter, og det bør vurderes fornyelse.

Ny tavle og plakat ved stistart på Sandvikbakken, Eiterådal.. Foto: Carl Norberg

Tilsyn og vedlikehold av installasjoner

Dette gjelder bruer, klopper, stiger, trapper osv som nasjonalparkstyret har tatt driftsansvar for. SNO har ettersett de aller fleste slike anlegg minst èn gang i 2021. Hengebruene over Gardsmarkelva, Breivasselva, Grunnvasselva, Skjørlægdelva og Klavesmarkelva er alle i god stand. Øvrige bruer i og rundt verneområdet eies og driftes av andre, men SNO har et visst tilsyn og varsler ved behov.

Brua over Tettingelva ligger utenfor verneområdet, men er en viktig innfallsport til Strompdalen og Lomsdalen. Brua eies av Helgelandskraft og ligger på privat grunn. Den er i dårlig stand, og her bør vurderes nybygg om ikke altfor lenge.

Langs sti langs Strauman i Strauman landskapsvernområde, samt langs Efievegen mellom Visthus og Kvannlivatnet har SNO bygget et antall trapper/stiger og montert håndwirer. Dette anlegget er i god stand.

Selv om anleggene har et godt og forsvarlig tilsyn, er det behov for å merke anleggene med enkel info om tilsynsansvar, og kontaktinformasjon i fall publikum oppdager feil og mangler. Forvaltningen bør også utarbeide et enkelt system for internkontroll, slik at tilsyn- og vedlikeholdsarbeid blir dokumentert.

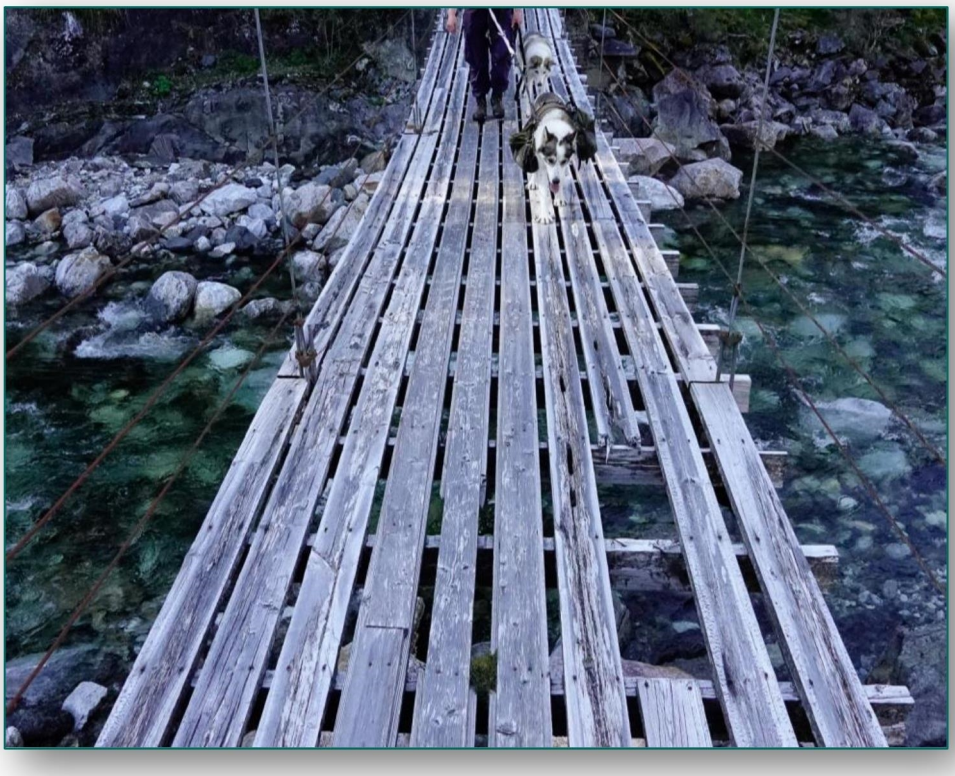

Tettingbrua på stien mellom Børjeøra og Strompdalen/Lomsdalen er i dårlig stand. Foto: Carl Norberg

Kjøretrase for ATV og klopplegging Gåsvatnområdet

Ved Gåsvatn ble det i 2015-16 bygget noen km forsterket kjøretrase for reindrifta inn mot merkegjerde, samt klopplagt sti mot Gåsvatn. Både kjøretrase og klopplagt sti er supplert noe i 2018, og tiltakene er ferdigstilt. Den delen av kjøretraseen som er forsterket ser ut til å fungere bra. Kjørespor ved siden av er i ferd med å gro igjen. Gjenstående strekning langs kjøretrase til reindriftas merkegjerde er befart og kartlagt for eventuell senere beslutning om videreføring av forsterkningstiltak. Hele strekningen er tidligere dokumentert ved fotografering fra drone. *Det foreslås å fortsatt føre tilsyn med revegetering og utvikling av kjøreskader.*

Registrering/kartlegging

Forvaltningsmyndigheten har løpende behov for kartlegging og dokumentasjon av anlegg/installasjoner og endringer på disse, varder, hellere, andre kulturminner, søppel, rødlistearter, svartelistearter mm.
Data, posisjon, bilder og andre opplysninger legges til ulike databaser – Verneområdelogg, Artsobservasjoner mv. *Videreføres.*

Bevaringsmål

Nasjonalparkforvaltninga har gjennom flere år gjennomført tiltak for å fjerne fremmede arter – såkalte svartelistearter – fra verneområdet. I Lomsdal-Visten nasjonalpark gjelder dette i hovedsak sitkagran, platanlønn, parkslirekne og kjempeturt. Det er bestemt bevaringsmål at disse artene på sikt ikke lenger skal vokse her. Gjennomførte tiltak er hogst, ringbarking, sprøyting og luking.
I 2021 er det opprettet et antall takseringslinjer og -punkter for – over tid – å kunne måle effektene av tiltakene. Det brukes en nasjonal metodikk for overvåking. De samme takseringslinjene skal overvåkes med noen års mellomrom, og man skal slik kunne måle effekt av gjennomførte tiltak. Takseringslinjene etableres av SNO i samarbeid med forvalter.
I 2021 er det lagt ut et antall takseringslinjer og -punkter i områdene Litlbørja, Børjeneset, Almlia, Storfjordbotn og Klavesmarka.
Igangsatte tiltak mht luking, felling, sprøyting osv bør videreføres/ferdigstilles i 2022.
SNO skal etter planen gjennomføre ny taksering av linjer og punkter i 2025

Luking av sitkagran Børjeneset

SNO hadde som oppdrag i 2021 å fjerne all resterende sitkagran på Børjeneset etter hogst i 2019, samt luke alle oppslag av frøplanter. Arbeidet ble påbegynt i 2021, men er ikke ferdig.
Rydding av området for småplanter av sitkagran bør gjøres ferdig i 2022.

Kontrollere at ulovlig fjernet bygg ble fjernet

I 2020 ble det satt opp et mindre bygg ved Midtre Breivatn uten at dispensasjon ble gitt fra nasjonalparkstyret. Det er gjort vedtak om fjerning. Dette ble påklaget. Vedtaket om fjerning ble endelig stadfestet av Miljødirektoratet. Det ble satt en tidsfrist for fjerning, men nasjonalparkstyret har senere besluttet å sette saken på vent under påvente av utfall av saksbehandling hos landbruksmyndighetene. Bygget er ikke fjernet i 2021.

Vurdering/prosjektering av mulig bru over Velfjordskarelva

SNO er bedt av nasjonalparkstyret å vurdere om det er mulig å bygge en hengebru over Velfjordskarelva. Forslag om bru har kommet opp i nasjonalparkstyret ut fra reindriftas behov for å krysse elva vinterstid under flomperioder o.lign. Med stadig mer ustabile vintre har man hyppigere vinterflommer og perioder med åpne elver, som gjør det krevende å ferdes vinterstid på tvers av vassdragene.
SNO har befart området vinter og sommer, og funnet en mulig plassering av bru. SNO har levert egen rapport til nasjonalparkstyret. Det gjenstår allikevel nærmere undersøkelser av grunnforhold for boltefester, samt mer erfaring med snø- og isforhold på stedet før man kan konkludere. *Det er vanskelig å gi en fullstendig prosjektering før dette er vurdert, og kostnader vil avhenge av hvem som i tilfelle skal være utførende. Dette er en bru som ikke tidligere er vurdert/omtalt i forarbeidene til vernet, forvaltningsplan eller besøksstrategi. Det er en rekke avklaringer som forvaltninga må gjøre før en bru er realiserbar: eierskap, finansiering, avtale med grunneier, byggesaksbehandling, evt særskilt teknisk beregning samt forvaltningas egen utredning/planforankring.*

Oppmåling av mulig ny bru over Velfjordskarelva.. Foto: Carl Norberg

3.Øvrige vurderinger og innspill

SNO har de siste årene tatt i bruk drone i forbindelse med myrrestaurering og dokumentasjon av kjøremønster langs snøscooterløyper. I 2018/19 har man også prøvd ut dette verktøyet i noen konkrete tilfeller i Lomsdal-Visten:

- Vurdering av omfang av vindfall i sitkabestanden i Litlbørja før anbudsrunde om hogst.
- Dokumentasjon av effekt av klopplegging/kjøreveiforsterkning ved Gåsvatnet – revegetering av kjøreskader.

Erfaringene har vært gode – både med hensyn til tidsbruk og kvalitet.
De siste årene har Miljødirektoratet/SNO praktisert egenpålagte begrensinger i vår bruk av droner for oppgaveløsning, og drone har ikke vært brukt i disse verneområdene av SNO siden 2019. Man har gjennomført en intern prosess for å vurdere organisering, ansvarsforhold, risikovurdering i forhold til sårbar natur osv. Det vil sannsynligvis skje en gradvis og forsiktig oppstart av dronebruk i 2022 og årene som kommer, og nasjonalparkforvaltninga skal etter hvert kunne bestille enkelte typer oppgaveløsning fra Miljødirektoratet/SNO som innebærer bruk av drone.

Oppmåling og registering av kulturminner i nasjonalparken. Foto: Carl Norberg

Statens naturoppsyn
Telefon: 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01
E-post: post@naturoppsyn.no | **Nett:** naturoppsyn.no
Post: Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim
Besøksadresse: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

Miljødirektoratet er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet. Statens naturoppsyn (SNO) er Miljødirektoratets feltpersonell.

SNO ivaretar nasjonale miljøverdier og forebygger miljøkriminalitet. Oppgavene spenner fra kontroll og overvåking, til skjøtsel i verneområder, tilrettelegging i viktige natur- og kulturminne-områder, informasjon og formidling.

SNO har også mange oppgaver knyttet til store rovdyr, både registrering av bestander, dokumentasjon av skader på husdyr og tamrein, og uttak av dyr det er gitt fellingstillatelse på. Ledelsen i SNO sitter i Trondheim, og vi har ca. 60 lokalkontor spredt over hele landet.

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2019/7848-0
Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand
Dato: 18.10.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	23/21	02.12.2021

Plan for bygningsmasse i Litlbørja, våningshus og uthus

Vedlegg:

Forvalters tilrådning

Det er konkludert med 2 mulige tilrådninger fra forvalter.

Saksutredning

Miljødirektoratet er eier av eiendommen Lislbørja i Brønnøy kommune (1813-191/1). Eiendommens fjøs/uthus og hovedhus (nordlandshus) ligger innenfor vernegrensene til Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Parken ble opprettet i 2009 og forvaltningsplan for Lomsdal-Visten ble behandlet av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre 2013, og endelig godkjent av Miljødirektoratet 13.11.2014. Forvaltningsmål for bygninger og anlegg (4.7) er at eksisterende bygninger skal forvaltes slik at de kan benyttes slik som ved parkens opprettelse. Det framkommer ikke planer for bruk eller restaurering av dette bygningene i Lislbørja i besøksstrategi for parken.

Høsten 2019 ble det utført en vurdering og tilstandsrapport av våningshuset på bestilling av nasjonalparkstyret. Denne ligger vedlagt. Det har også vært muntlig dialog mellom Miljødirektoratet og styret for Lomsdal – Visten nasjonalpark.

I 2019 ble det også gjennomført uttak av sitkagranskog på hele denne eiendommen. Uttaket av skog har ført til at våningshuset har blitt mer utsatt for vær og vind enn tidligere. Med bakgrunn husets ytre tilstand (etter befaring mai 2021 – bilde 1 og 2) ble tilstandsrapporten på nytt diskutert i på styremøte 10. juni 21. Det ble da vedtatt å

avholde et møte med Brønnøy kommune for å avklare kulturhistorisk status og evt. få innspill til videre framdrift.

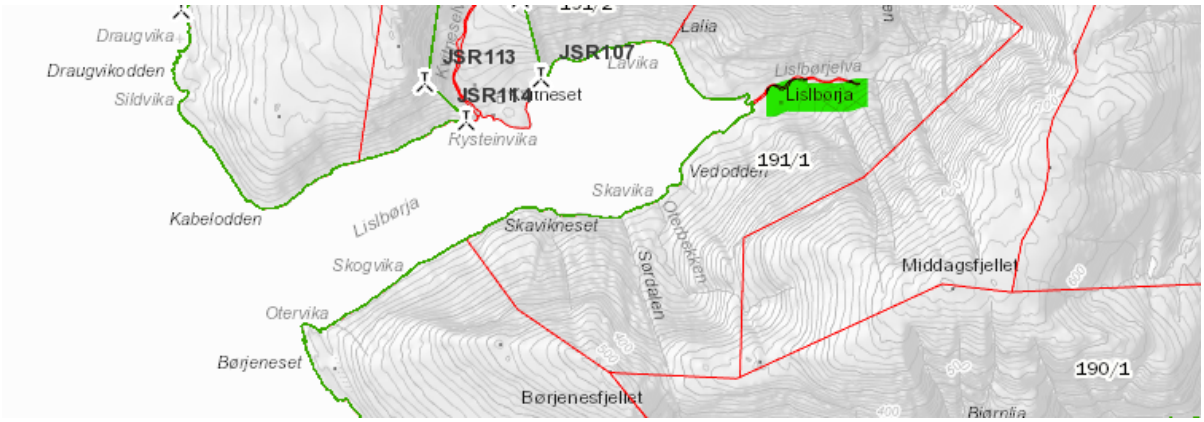

Kart: Eiendomsgrenser for Lislbørja, 191/1

Bilde 1. Fremside våningshus i Lislbørja i Brønnøy kommune Foto: Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre 2021.

Bilde 2. Bakside våningshus i Lislbørja i Brønnøy kommune Foto: Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre 2021.

Møte med Brønnøy kommune ble avholdt 4. august 21. Det fremkommer at Brønnøy kommune ønsker at grunneier, Miljødirektoratet skal ta ansvar for våningshuset i Lislbørja slik at dette settes i stand. Dette med bakgrunn i premissene for opprettelse av nasjonalparken og tilhørende forvaltningsplan.

Vurdering av saken

Styret for Lomsdal- Visten nasjonalpark har på bakgrunn i dette bedt Miljødirektoratet om en tilbakemelding på hva slags plan det er for bygningsmassen på eiendommen.

Det er den 13.9.21 mottatt en skriftlig tilbakemelding fra grunneier som er vedlagt utredningen. Hovedkonklusjonen fra Miljødirektoratet er at de ikke kommer til å vedlikeholde bygningsmassen i Litsbørja.

Forvalter har den 19.11.2021 hatt møte med Miljødirektoratet hvor denne konklusjonen har blitt bekreftet. Nasjonalparkstyret kan vurdere om det er behov for bygningene. Restaurering må da finansieres gjennom andre.

Det foreligger en tilstandsvurdering av hovedhuset fra 2019. Denne oppsummerer en anslått restaureringskostnad på ca kr 1.000.000,-

Bygningene i Lislbørja er ikke nevnt i parkens besøksstrategi.

I vedtatt forvaltningsplan, forvaltningsmål for bygninger og anlegg (4.7) er det skrevet at eksisterende bygninger skal forvaltes slik at de kan benyttes slik som ved parkens opprettelse.

Slik nasjonalparkforvalter vurderer saken er det to mulige utfall:

1. Nasjonalparkstyret overtar bygningene, drifter og vedlikeholder disse etter avtale med grunneier. Kostnadene må tas gjennom tiltaksmidler og det bør allerede i 2022 søkes midler til et sikringsarbeid.
2. Nasjonalparkstyret ber grunneier, Miljødirektoratet om å søke Brønnøy kommune om rivetillatelse for bygningene. Dette før forfallet kommer for langt og fører til forsøpling. Grunneier bør da vurdere om bygningene kan gis bort/selges til noen som ønsker å flytte bygningene vekk.

Miljø-
direktoratet

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre
c/o Statsforvalteren i Nordland, Moloveien 10
8002 BODØ

Trondheim, 13.09.2021

Deres ref.:	Vår ref. (bes oppgitt ved svar):	Saksbehandler:
2019/7848	2019/6872	Ingrid Moe Dahl

Plan for våningshus på gården Lislbørja i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve

Nasjonalparkstyret for Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve har bedt Miljødirektoratet redegjøre for hvilken plan direktoratet har for eiendommen Lislbørja som ligger i Brønnøy kommune. Miljødirektoratet ønsker ikke å sette i stand eiendommen Lislbørja.

Miljødirektoratet er eier av eiendommen Lislbørja (1813-191/1) i Lomsdal-Visten nasjonalpark/ Njaarken vaarjelimmiedajve. Eiendommen ligger i Brønnøy kommune og består av et hovedhus og et fjøs/uthus. Det foreligger en tilstandsvurdering på bygningene fra 2019. Nasjonalparkstyret påpeker i sitt brev til Miljødirektoratet 06.08.2021 at de ser at bygningene er ytterligere utsatt for vær og vind etter uttak av sitkagranskog på eiendommen i 2019. På bakgrunn av dette har nasjonalparkstyret i juni 2021 diskutert tilstandsrapporten på ny og har avholdt et møte med Brønnøy kommune i august 2021 for å avklare kulturhistorisk status for eiendommen og få innspill til videre framdrift.

I møtet mellom nasjonalparkstyret og Brønnøy kommune fremkom det at kommunen ønsker at Miljødirektoratet som grunneier skal ta ansvar for våningshuset på eiendommen slik at dette settes i stand.

Nasjonalparkstyret har på bakgrunn av dette oversendt ønsket fra kommunen til Miljødirektoratet og har bedt om en tilbakemelding på Miljødirektoratets plan for våningshuset på eiendommen.

Miljødirektoratet ga en skriftlig tilbakemelding på e-post til tidligere forvalter 22.11.2019 om at direktoratet som grunneier og eier av huset ikke ønsker å prioritere istandsetting og vedlikehold av huset.

Det foreligger ingen kjente planer for bygningene i forvaltnings- eller oppsynssammenheng og nasjonalparkstyret oppgir også selv i sitt brev at det ikke er planer for bruk av bygningene i besøksstrategien for nasjonalparken.

Postadresse: Postboks 5672, Torgarden, 7485 Trondheim | **Telefon:** 73 58 05 00
E-post: post@miljodir.no | **Internett:** www.miljødirektoratet.no | **Organisasjonsnummer:** 999 601 391
Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo
Besøksadresser Statens naturoppsyns lokalkontorer: Se www.naturoppsyn.no

Miljø-
direktoratet

Dette, sammen med tilstandsrapporten fra 2019, gjør at Miljødirektoratet fastholder sin tidligere tilbakemelding om at det ikke er et ønske om å sette i stand og vedlikeholde bygningene i Lislbørja i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Ingrid Moe Dahl
seniorrådgiver

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/2443-0
Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand
Dato: 23.11.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	24/21	02.12.2021

Avtale om samarbeid mellom Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalpark og Vevelstad nasjonalparkkommune.

Vedlegg:
1 Avtale om samarbeid mellom Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalpark og Vevelstad nasjonalparkkommune.

Forvalters tilrådning

Avtale om samarbeid mellom Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalpark og Vevelstad nasjonalparkkommune tas til etterretning.

Avtalen signeres av styreleder.

Saksutreding

Forslag til avtale om samarbeid mellom Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalpark og Vevelstad nasjonalparkkommune er mottatt av nasjonalparkstyret den 12. november.

Vevelstad kommune fikk i 2021 innvilget videreført status som nasjonalparkkommune samt å bli en aktør under merkevaren Norges nasjonalparker. Dette på bakgrunn av søknad hvor kommunen har forpliktet seg til et samarbeid/synliggjøring av nasjonalparken og øvrige aktuelle verneområder i kommunens arbeid og planer.

Nasjonalparkene, besøkssentrene, nasjonalparklandsbyene, nasjonalparkkommunene og lokalt næringsliv skal være vertskap for opplevelser og vise omsorg for de besøkende og naturen. Denne oppgaven må løses av aktørene i fellesskap.

Merkestrategien legger opp til et utstrakt samarbeid mellom aktørene. Kundereisen starter når den besøkende finner informasjon på nettet, og fortsetter via besøk i for

eksempel nasjonalparklandsbyen med reiselivsaktører og besøkssenter til startpunktet, utkikkspunkt eller informasjonspunkt ved nasjonalparken. Hensikten er å gjøre alle aktørene mer tilgjengelige for besøkende, men ikke minst legge til rette for at besøk hos en aktør fører til besøk hos en annen.

Vurdering
Nasjonalparkene gir muligheter for utvikling av lokal og nasjonal bred (økonomisk, kulturell, sosial og miljømessig) verdiskapning. Nasjonalparkkommunene skal legge til rette for realisering av mulighetene merkevaren Norges nasjonalparker medfører. Selv om aktørene har forskjellige roller og ansvarsområder må implementeringen av merkevaren skje som et aktivt og kontinuerlig samarbeid mellom aktørene.

Vevelstad kommune har oversendt forslag til avtale for samarbeid med Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre. Avtalen har flere punkter hvor kommunen forplikter seg til et tettere samarbeid med nasjonalparkstyret.

For Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre er konsekvensen av denne avtalen et synliggjort samarbeid. Økonomisk har avtalen ingen fortløpende konsekvenser, men enkeltstående prosjekter blir lagt i en omforent handlingsplan. Dette vil bli behandlet av styret enten i forbindelse med rullering av annet planverk eller enkeltvedtak.

Grane kommune har også fått fornyet status som nasjonalparkkommune. Ønsket er at styret kan få behandlet en lignende avtale for samarbeid. Det samme gjelder Brønnøy kommune som er i søknadsprosess om fornyet status, og Vefsn kommune som har utsatt sin søknadsprosess.

På sikt vil forhåpentlig vis et utstrakt samarbeid mellom disse 4 kommunene og nasjonalparken være en styrke for forvaltning av nasjonalparken, og gi nye muligheter for lokalt næringsliv.

Avtale mellom Vevelstad kommune
og
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre

1 Innledning/bakgrunn
Etter søknad fra Vevelstad kommune til Miljødirektoratet fikk førstnevnte innvilget videreført status som nasjonalparkkommune samt å bli en aktør under merkevaren Norges nasjonalparker i 2021. Nasjonalparkkommunene får et ansvar for å gjennomføre merkevarestrategien, samtidig gir statusen rettigheter til å bruke merkevaren i arbeid med lokal verdiskapning og profilering av kommunen. For kommuner som blir godkjent som nasjonalparkkommune, er det et krav til kommunen om å oppfylle kriteriene samt at disse skal innarbeides i kommunens planverk og virksomhet ellers. Eksisterende nasjonalparkkommuner som blir godkjent etter nye kriterier, må innarbeide kriteriene i kommuneplan så snart som de er godkjent og senest innen 2023.

2 Samarbeidsområder
I kraft av videreført status som nasjonalparkkommune skal Vevelstad kommune levere på følgende områder:

2.1 Nasjonalparkkommunen skal forankre sin status som aktør under merkevaren Norges nasjonalparker i sitt planverk.

a. Nasjonalparkkommunens ansvar og rolle under merkevaren Norges nasjonalparker skal beskrives i kommuneplanen.
b. I kommuneplanens samfunnsdel beskrives mål og strategier for kommunen som nasjonalparkkommune.
c. I handlingsdelen beskrives konkrete tiltak og hvordan de skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer, frivillige organisasjoner og private aktører.
d. I kommuneplanens arealdel skal verneområder og verneverdier i områder hensyntas. Det må fremkomme hvordan kommunen gjør dette ved bruk av arealformål og eventuelle hensynssoner.
e. Nasjonalparkens plass som attraksjon og satsningsområde skal beskrives i kommuneplanen. Sistnevnte plan skal støtte opp om besøksstrategien for nasjonalparken, og de øvrige verneområdene i kommunen og slik bidra til en funksjonell overgang mellom verneområdene og områdene utenfor.
f. Nasjonalparkkommunen skal gjennom et aktivt og kontinuerlig arbeid vurdere behov for endringer og forbedringer som bidrar til merkevarens målsetting om mer besøk, økt verdiskapning og bedre vern. Forslag til forbedringer tas opp under den årlige revisjonen av handlingsdelen.
g. Nasjonalparkkommunen skal gjennomgå status på kriteriene hvert fjerde år i forbindelse med revidering av kommuneplanen. Statusen sendes Miljødirektoratet.

2.2 Kundereisen – Nasjonalparkkommunen skal som aktør under merkevaren Norges nasjonalparker være med å innfri merkevarens målsetting om mer besøk, økt verdiskapning og bedre vern.

a. Nasjonalparkkommunen er forpliktet til å delta i de arenaene nasjonalparkstyrne har etablert som faglig rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg.
b. Nasjonalparkkommunen skal ha minst en naturlig innfallsport til nasjonalparken i form av et tettsted. Tettstedet skal ha grunnleggende servicefunksjoner som dekker primære behov i et kundeperspektiv – informasjon, overnatting, matserving og dagligvarehandel.
c. Nasjonalparkkommunen skal ha en stedsutviklingsplan for tettstedet/-ene som er valgt som innfallsport for nasjonalparken.
d. Nasjonalparkkommunen skal ha turmuligheter og merkede stuer.
e. Nasjonalparkkommunen skal, i tett samarbeid med sitt respektive verneområde og nasjonalparkstyre, informere om de nærliggende verneområdene og tilbudene i randsonen til disse. Dersom det skal informeres om merkevaren skal kommunens nasjonalparkkommunelogo benyttes, ikke kommunevåpen og/eller annet. All informasjon skal være i henhold til Designmanual for Norges nasjonalparker og holdes oppdatert.
f. Nasjonalparkkommunen skal være en aktiv pådriver og tilrettelegger for å høyne kvaliteten på alle punktene i kundereisen innenfor sitt område. Dette medfører tett dialog med kommersielle og ikke-kommersielle aktører.

2.3 Kompetanse – økt kompetanse skal sikre god lokal kunnskap om nasjonalparkkommunen, verneområdene og god service til gjester.

a. Nasjonalparkkommunen skal gjennomføre eller bidra til tiltak som styrker kompetansen innen verdiskapning, besøksforvaltning, vern og vertskapsfunksjon i egen kommune.

Gjennom et godt og forpliktende samarbeid mellom Vevelstad kommune og Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre vil partene gis bedre grunnlag for større måloppnåelse innenfor ulike strategier og handlingsplaner. Vevelstad kommunes Kulturminneplan, Kommuneplan samfunnsdel og arealdel er viktige planer for fremtidig samarbeid.

3 Økonomiske forhold

Samarbeidsavtalen utløser ikke kostnader utover årlig avgift for medlemskap i Norges nasjonalparker. Enkeltstående prosjekt beskrives i en omforent handlingsplan, og tas inn i årlig budsjettbehandling.

4 Iverksettingstidspunkt

Avtalen skal iverksettes den 1. desember 2021.

_____den_____

_____	_____
Vevelstad kommune	Lomsdal Visten nasjonalparkstyre
Ordfører Torhild Haugann	Leder Ken-Richard Hansen

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/7395-0

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 13.11.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Administrativt kontaktutvalg Lomsdal-Visten	2/21	22.11.2021
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	25/21	02.12.2021

Gjennomgang av tiltak i regi av Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre 2021

Forvalters tilrådning

Gjennomgang av tiltak i regi av Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre tas til orientering.

Gjennomgang

Prio	Tiltak	Status
1	Rydding av søppel (Laksmarka, Granneset m.m)	Ikke gjennomført
2	Div. helikoptertransport	Utført oppdrag
3	Skjøtsel av kulturmarker: Fjellgården og Strompdalen	Utført oppdrag
4	Utkikkspunkt Nevernes. Planlegging rundløype	Delvis utført
5	Sti - Rishaugen	Utført oppdrag
6	Informasjon jf besøksstrategi / merkevarestrategi	Delvis utført
7	Fjerning av platanlønn i Klavesmarka	Delvis utført
8	Fjerning av parkslirekne Lislbørja	Utført oppdrag
9	Luking av sitkagran, rydding av småtre. Lislbørja	Utført oppdrag
10	Ferdigstilling klopplegging Sarvejælla/Strompdalen	Utført oppdrag
11	Tilsyn og reparasjon av åpne hytter	*
12	Rydding av stier i henhold til plan	Utført oppdrag
13	Sikring av gangbane Strauman	Delvis utført/Ikke gjennomført
14	Rydding av sti i Tosbotn	Utført oppdrag

15	Bygging av fire vedla	Delvis utført
16	Utedo Stormoio	Delvis utført
17	Informasjon Innervisten marine verneområde	Ikke gjennomført
18	Ferdselsteller Børjeøra	*
19	Bru Velfjordskarelva	Ikke gjennomført
	SUM	

Forvalter foretar gjennomgang av listen.

Tiltak som ikke er gjennomført/delvis gjennomført i 2021 foreslås at vurderes på nytt for midler i 2022.

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/1588-0
Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand
Dato: 24.11.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	26/21	02.12.2021

Omdisponering av tiltaksmidler mellom prosjekter 2021.

Forvalters tilrådning

Med bakgrunn i sak ST 4/21, tildeling av midler 2021. Gjøres følgende omposteringer:

Nr	Prosjekt	Vedtatt	Ny sum
15	Bygging av fire vedla	60 000	20 000
12	Rydding av stier i henhold til plan	20.000	0
19	Bru Velfjorskarelva	40 000	0
13	Sikring av gangbane Strauman	50 000	100 000
17	Informasjon Innervisten marine verneområde	50 000	0

Saksutredning

Styret for Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalpark tildelte midler til prosjekter for 2021 i sak ST 4/21. Det ble da fordelt en pott på kr 800.000,- til 17 ulike prosjekter.

Flere av prosjektene er gjennomførte, men av flere årsaker er også noen av prosjektene ikke gjennomført eller gjennomført på en annen måte enn budsjettert.

Det er også behov for å omdisponere midler slik at prosjekter som hadde lite midler avsatt kan bli realisert med en større pott.

Vurdering av saken

Vedlager og utbedringer på startpunkt:

Det er avsatt kr 60.000,- til bygging av 4. vedla. (Stormoio, Tøymvatnet, Sandvikbakken og Jordbrudalen) Det er innhentet tilbud og det er bare rom for å bygge inntil 3 av disse. En årsak er økte materialkostnader. Ved å øke potten på prosjektet til 120.000,- er det mulig å få til dette samt et vedla til utsiktspunktet i Stavvassdalen (som ligger inne som innspill til neste års tiltaksmidler). Det vil også bli rom for å gjøre utbedringer på startpunktene Stormoio, Langskardneset og Sandvikbakken, hvor styret hadde befaring 26. august. Dette må gjøres i samarbeid med grunneier, Statskog. Det vurderes at dette kan utføres tidlig 2022.
Midlene hentes fra postene «Velfjordskardbrua», kr 40.000,- og «Rydding av stier», kr 20.000,- Begge disse postene har ikke blitt benyttet midler i 2021. SNO har gjort en del av jobben innenfor rammen av tidsressurs-bestillingen for 2021.

Gangbane Strauman.
Prosjektet er ikke gjennomført på grunn av knapphet på midler og avklaring om ansvar, som nå kommer på plass. Det er avsatt i 2021 kr 50.000,- til prosjektet. Ved å doble prosjektrammen til kr 100.000,- vil det være mulig å gjennomføre prosjektet.

Midlene hentes fra «Informasjon Innervisten marine verneområde», kr 50.000,-, som ikke har blitt gjennomført i år.

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/7395-1

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 11.11.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Administrativt kontaktutvalg Lomsdal-Visten	3/21	22.11.2021
Rådgivende utvalg Lomsdal-Visten	17/21	22.11.2021
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	27/21	02.12.2021

Innmelding av behov for tiltaksmidler og bestilling av tjenester fra SNO for 2022

Vedlegg:

1. Innspill om ønsket SNO ressurs i verneområder 2022.

Forvalters tilrådning

Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre melder inn behov for oppsyn og ressurs fra lokalt SNO slik det fremgår på skjema som vedlegges dette vedtak. Behov for tiltaksmidler (eks MVA) for 2022 er forankret i besøksstrategi, tiltaksplan og fylkesdelplan samt innspill.

Prio	Tiltak	Sum kr
1	Div. helikoptertransport	80.000
2	Skjøtsel av kulturmark: Fjellgården i Vefsn	40.000
3	Informasjon, jf besøksstrategi, impl merkevare	100.000
4	Rydding av stier i samsvar med plan	20.000
5	Rydding av søppel Velfjorden i Brønnøy	40 000
6	Sikring av gangbane Strauman	50.000
7	Informasjon Innervisten marine verneområde	50.000
8	Fjerning av platanlønn i Okfjorden i Brønnøy	25.000
9	Rydding av gammelt reindriftsgjerde	20.000
10	Planlegging av avbøtende tiltak i Tverrådalen og omlegging av turveg.	20.000

11	Prosjekt: Samisk innfallsport	25.000
12	Prosjekt: Bru/fløtedam ved Stavvatnet i Grane	15.000
13	Prosjekt: Utkikkspunkt i Vefsn kommune	15.000
14	Fremmede arter: Fjerne sitkagran i Lislbørja i Velfjord	50.000
	SUM	550.000

Saksutredning

Saken diskuteres i rådgivende utvalg og i administrativt kontaktutvalg. Forvalter er ansvarlig for at det som legges fram for styret er utredet i forhold til planer og behov.

Tiltaksmidler:
Saken fremlegges slik at prioriteringen fro tiltaksmidler fordeles på: «faste tiltak/planlagte tiltak», «tiltak som ikke er ferdigstilte 2021» og «Innspill/oppståtte behov». Tiltakene er kommentert.

Faste tiltak/planlagte tiltak:

Prio	Tiltak	Sum
1	Div. helikoptertransport - Det er behov for midler til helikoptertransport i forbindelse med inntransport og oppsyn som ikke lar seg gjøre på annet vis (snøfattige vintere, korte dager etc..)	80 000
2	Skjøtsel av kulturmark: Fjellgården og Strompdal - Årlig skjøtsel av kulturmarkene på Fjellgården i Vefsn og Strompdalen i Brønnøy.	40 000
3	Informasjon, jf besøksstrategi, impl merkevare - Nasjonalparkstyret har overtatt ansvar for nye verneområder 2020 (Sirijorda og Stavasselva) Det er også behov for å se på utskifting av en del informasjonsplakater etter gammel standard.	100 000
4	Rydding av stier i samsvar med plan - Framskriving av sti- og vardeplan	20.000

Tiltak som ikke er ferdigstilte 2021

Prio	Tiltak	Sum
1	Rydding av søppel Velfjorden i Brønnøy - Det er behov for rydding av søppel rundt gamle hus og bygg som står til nedfalls. Det forsøkes å få til avtaler med grunneiere, men dette er utfordrende med uoppgjorte dødsbo med mer	40 000
2	Sikring av gangbane Strauman	50 000

	- Prosjektet er påstartet, men det mangler midler for å få ferdigstilt arbeidet. Avtale til godkjenning.	
3	Informasjon Innervisten marine verneområde - Lage plakater og tavler til Innervisten marine verneområde. Arbeidet er ikke påstartet i 2021.	50 000
4	Rydding av platanlønn Klavesmarka (øst for elva) - Det gjenstår rydding av platanlønn på østsiden av elven i Klavesmarka. Området er bratt og lar seg fleire sprøyte på tradisjonelt vis.	50 000
4	Bru Velfjordskarelva - Det er lagt frem et behov for bru over Velfjordskarelva. - Innspill Rådigivende utvalg 22.11. fra Naturvernforbundet. Det er ikke ønskelig at dette tiltaket tas inn i prioriteringslisten. Tiltaket er ikke tatt inn i parkens planverk og vil være det eneste store inngrep i dette området. En slik bru vil på sikt kanalisere ferdsel og senere danne behov for fleire tilrettelegging. Forvalter foreslår derfor at tiltaket tas ut av prioriteringslisten.	0

Innspill/Oppståtte behov

Prio	Tiltak	Sum
1	Fjerning av platanlønn i Okfjorden i Brønnøy - Sannsynlig vis spredning fra Klavesmarka via elveutløpet. Bør fjernes før det setter nye frø.	25 000
2	Rydding av gammelt reindriftsgjerde - Gammelt reindriftsgjerde uten eier i Gåsvassdalen (nord for Gåsvatnet)	20 000
3	Informasjon til startpunkt Tverrådalen i Vefsn - Startpunktet i Tverrådalen er vedtatt flyttet med bakgrunn i anleggsveien til Øyfjellet. I samarbeid med Øyfjellet Vind, Vefsn kommune og H. Friluftsråd vil det planlegges nytt startpunkt til erstatning for det gamle. Det må gjøres enkle tilrettelegginger her samt informasjon. - Innspill Rådigivende utvalg 22.11. fra Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt. Ikke ønskelig at najsonalparken går inn med midler/danner et samarbeid med Elous vind når det er mye uavklart om reindrift i dette området. Forvalter foreslår at det settes av midler til planlegging og gjennomføring av avbøtende tiltak i Tverrådalen, bruken av disse midlene må også gjøres i samsvar med reinbeitedistriktet.	20 000

4	Vedla og tilrettelegging ved etablert utkikkspunkt: Stavassdalen i Grane. - Utkikkspunktet er mye i bruk og det er behov for et vedla for å lagre ved. Det er også behov for noen midler for å optimalisere opplevelsen knyttet til verneområdene her. - Forvalter foreslår at det brukes av restmidler i år.	25.000
5	Prosjekt: Samisk innfallsport - Den samiske tradisjonen er viktig for identiteten til nasjonalparken. Det er ønske å sette av midler for å se på mulighetene for å utvikle opplevelser knyttet til samisk innfallsport.	25 000
6	Prosjekt: Bru/fløtedam ved Stavvatnet i Grane - Det er fleire besøkende i verneområdene som bruker Stavvassdalen som inngang. Ved Stavvatnet har det tidligere vært mulig å passere over demning til fløtedam som bru. Denne passasjen er nå ødelagt og det trengs midler til å prosjektere en riktig innretning.	15 000
7	Prosjekt: Utkikkspunkt i Vefsn. - I samarbeid med Vefsn kommune og Helgeland friluftsråd har det i tidligere samarbeidsmøte kommet opp ide om å planlegge et utkikkspunkt til Nasjonalparken i Vefsn kommune.	15.000
8	Fremmede arter: Fjerne sitkagran i Lislbørja i Velfjord - Det settes av midler til å gå over områdene i Lislbørja for å luke oppslag av sitkagran etter hogst 2019. I Lislbørja er det satt bevaringsmål.	50 000

De foreslåtte tiltakene baserer seg på følgende:

- Besøksstrategi for Lomsdal-Visten nasjonalpark, med tiltaksplan
- Nasjonalparkstyrets vedtak om videreføring av påbegynte tiltak
- Tiltak skissert i forvaltningsplan
- Innspill fra lokalt SNO og egne vurderinger om oppståtte behov

Bestilling av ressurs til SNO 2022:

Vedlagt ligger forslag til bestillingsskjema for ressurs 2022.

Tiltakene kan sorteres i fire hovedkategorier:

1. Tilrettelegging: Tiltak som gjelder fysisk tilrettelegging og evt registreringer
2. Skjøtselstiltak: tiltak som fremmer verneformålet
3. Bevaringsmål: Tiltak som er satt til å fremme natur- og verneverdier
4. Tilsyn og kontroll: Håndheving av verneforskrift og vedtak fra styret.

Gjennomføringen vil kunne kreve bestilling av tidsressurs hos SNO og midler, enten hver for seg eller begge deler. Prioriteringen mellom disse fremgår i innstilling til vedtak til styret.

Vurdering av saken
Bestillingsmøtene er en formalisert prosess mellom forvaltningsmyndigheten og SNO lokalt for å sikre god dialog og forutsigbarhet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak i felt. Bestillingsmøtene er en arena for rapportering fra SNO lokalt, drøfting av status, utfordringer og tiltaksbehov. Dette er et grunnlag for forvaltningsmyndighetens innmelding av behov for oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak, samt innmelding av behov for tiltaksmidler til Miljødirektoratet/SNO. Behov for økonomiske ressurser meldes inn i elektronisk søknadsskjema.

I samråd med rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg legger forvalter fram liste med behov for tiltaksmidler samt liste med behov for oppsyn og ressurs fra lokalt SNO for styret.

1	**Innspill om ønsket SNO ressurs i verneområder.** (Sett inn nye linjer for hvert ønsket utført oppdrag)					
2	2022					
3	*Forvaltningmyndighet*	**Njaarken vaarjelimmiedajve/ Lomsdal–Visten nasjonalparkstyre**				
4						
5	**Verneområde/Tema**	**Prioritering**	**Beskrivelse av oppdrag og metode**	**Forankring i planverktøy**	**Rapportering (Verneområdelogg, Artsobs, Natstat).**	**Merknad**
6	**Verneområde/Tilrettelegging**					
7	0003293/VV00003295/VV00003635	1	Oppsetting av skilt og tavler	Annet (beskriv)	Verneområdelogg	Det søkes midler til utarbeiding av informasjon til nyere verneområder. Etter nærmere avtale.
8	VV00002750	1	Fjerne infotavle på startpunkt i Tverrådalen	Annet (beskriv)	Verneområdelogg	Styrets vedtak om å flytte startpunkt i Tverrådalen
9	VV00002750/VV00002751/VV0003293/VV00003295/VV00003635	1	vedlikehold av installasjoner som NP-forvaltning har ansvar for. Bistå forvaltninga i etablering av internkontrollsystem (SFNO/NP-	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Bruer, klopper mm.
10	VV00002750	2	Bistand til opprydding av gammelt reingjerde nord for Gåsvatnet.	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Det søkes midler til fjerning av gammelt eierløst reingjerde nord for Gåsvatnet. Dette må gjøres i samarbeid med distriktet.
11	0003293/VV00003295/VV00003635	1	Rydding av søppel	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Etter nærmere avtale.
12	VV00002750/VV00002751/VV0003293/VV00003295	1	over skilt og tavler med posisjon. Tilsyn med samtlige grensemerker, skilt og informasjonstavler	Annet (beskriv)	Verneområdelogg	Fortløpende registreringer
13	0003293/VV00003295/VV00003635	1	Kartlegging av arter	Annet (beskriv)	Artsobs	mengderegistrering. I forbindelse med annet arbeid.
14	VV00002750/VV00002751/VV0003293/VV00003295	2	Rydding av stier	Skjøtselsplan	Verneområdelogg	Etter oppdatert plan 2022
15	VV00002750/VV00002751	2	Tilsyn åpne husvær	Annet (beskriv)	Verneområdelogg	Rapporterer dersom noe er akutt. Tas i forbindelse med annet arbeid.
16						
17	**Verneområde/Skjøtsel**					
18	VV00002750	1	Skjøtsel Strompdale	Skjøtselsplan	Verneområdelogg	Slå spirea og bjørkekratt samt overvåkning av arte
19	VV00002750	1	Fjerne merking av va	Annet (beskriv)	Verneområdelogg	Snu malte steiner eller dekke over maling på berg.
20	VV00002750	1	Luke Stitkagran Børj	Skjøtselsplan	Verneområdelogg	Oppdraget er ikke ferdigstilt 2021
21						
22	**Verneområde/Bevaringsmål**					
23	VV00002750	1	Parkslirekne Velfjord	Tiltaksplan	NatStat	Innrapportering av eventuelle nyoppdaga områder
24	VV00002750	1	Platanlønn Klavesm	Tiltaksplan	NatStat	Oppfølging av områder som er behandla. Innrapportering av eventuelle nyoppdaga
25						
26	**Verneområde/Tilsyn og kontroll**					
27	VV00002750/VV00002751/VV0003293/VV00003295/VV00003635	1	Følge opp gitte dispensasjoner og vilkår stilt i disse	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Tilbakemelding til styret
28	VV00002750/VV00002751/VV0003293/VV00003295	1	Oppsyn med faste hekke- og ynglelokaliteter for truede/sårbare arter som ikke omfattes av nasjonalt overvåkningsprogra		Verneområdelogg	Rovbase
29	VV00002750/VV00002751/VV0003293	1	Kontroll med motorferdsel i verneområdet	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	
30	VV00002750/VV00002751/VV0003293/VV00003295/VV00003635	1	Kontrollere om rettinger er gjennomført i henhold til styrets vedtak	Annet (beskriv)	Verneområdelogg	akemelding til styret
31	VV00002750/VV00002751/VV0003293/VV00003295/VV00003635	2	Bistå / delta på aktuelle befaringer med forvaltning	Annet (beskriv)		Delta og bistå befaringer i regi av NP-forvalter eller styret
32	0003293/VV00003295/VV00003635	2	Fotodokumentasjon	Annet (beskriv)		Det er ofte behov for foto-dokumentasjon til sake og planer som utarbeides.
33	VV00002750	2	Overvåkning av revegetering langs reparert ATV-trase og slitasje langs ikke reparert trase ved		Verneområdelogg	Egen rapport. Metode: dronefotografering.
34	VV00002750/VV00002751/VV0003635	1	Dokumentere strand	Annet (beskriv)	Verneområdelogg	Egen rapport. Metode: båt/drone.

Skjema for registrering av SNO ressurs 2022. Skjemaet sendes ut ved innkallingen separat.

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/7395-0
Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand
Dato: 12.11.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	28/21	02.12.2021

Budsjett for drift av Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre 2022

Forvalters tilrådning

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre slutter seg til forslaget til søknad om 360 000,- til drift av nasjonalparkstyret for 2022, samt 150 000,- til kartlegging av arter i Innervisten marine verneområde.

Midler til revidering av forvaltningsplan utredes og legges fram for arbeidsutvalget når dette er klart. Arbeidsutvalget godkjenner søknadsrammen for 2022.

Søknaden

Miljødirektoratet har bedt om budsjett for drift av nasjonalparkstyrene for 2022, samt midler til arbeid med forvaltnings- og skjøtselsplaner.

Midler til drift av sekretariatet kommer som rammeoverføring til Statsforvalteren i Nordland.

Vurdering

Det foreslås å søke om midler til følgende:

Driftsutgifter styre/utvalg	Budsjett 2022
-reiseutgifter	40 000
-honorar/tapt arbeidsfortjeneste	100 000
-Adm.kont utvalg	20 000
-Rådg. utvalg	20 000
-representasjon/gaver	20 000

-møtelokaler/bevertning møter	30 000
-andre driftsutgifter	30 000
-befaringer/studieturer	100 000
SUM	**360 000**

Styret ble tildelt kroner 300 000 til drift i 2021. Regnskapstall for 2021er ikke klare ennå.

Det er forventet at det blir større møteaktivitet i 2022 siden koronasituasjonen blir mer lempelig.

Følgende føringer er tidligere gitt fra Miljødirektoratet:
Det kan søkes om midler til drift av nasjonalpark- og verneområdestyrene, og midler til arbeid med forvaltningsplaner og skjøtselsplaner. Ved søknad om midler til drift av nasjonalpark- og verneområdestyrene må det settes opp et budsjett som viser forventede utgifter til reise- og møtegodtgjøring for medlemmer av styrene, samt evt. reiseutgifter for medlemmer av rådgivende utvalg.

Ved søknad om midler til dekking av utgifter i forbindelse med utarbeiding av forvaltningsplaner, besøksstrategier og skjøtselsplaner, kan det søkes om midler til utgifter som nødvendige kartlegginger og medvirkningsprosesser (møter).

Det foreslås i tillegg til midler til drift av styret at det søkes om:

1. Kartlegging i Innervisten marine verneområde: kroner 150 000,- til kartlegging av arter i Innervisten marine verneområde, som styret overtok forvaltningsansvar for i 2020. Før vernet foreligger det registeringer som er gjort i 1982. Etter møter med Havforskningsinstituttet og Statsforvalteren i Nordland i år har det blitt konkludert at det foreligger ikke noe andre registreringer. Det bør derfor gjøres en kartlegging siden også det marine vernet skal inn i forvaltningsplanarbeidet.

2. Midler til revisjon av forvaltningsplan 2022. Kostnaden utredes og legges fram for arbeidsutvalget AU til godkjenning.

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/7424-0
Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand
Dato: 12.11.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Administrativt kontaktutvalg Lomsdal-Visten	4/21	22.11.2021
Rådgivende utvalg Lomsdal-Visten	18/21	22.11.2021
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	29/21	02.12.2021

Revisjon av forvaltningsplan for Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalpark med tilhørende verneområder - oppstart 2022.

Forvalters tilrådning

Arbeidet med revidering av forvaltningsplan for Njaarken/Lomsdal-Visten nasjonalpark med tilhørende verneområder igangsettes i 2022.

1. Det søkes midler til arbeidet.
2. Det legges fram utredet sak for styret i løpet av våren 2022. Saken inneholder prosjektplan og oppstartmelding samt relevante vurderinger.

Saksopplysninger

Med bakgrunn i verneforskriftens § 5 ble arbeidet med forvaltningsplan for Lomsdal-Visten nasjonalpark og Strauman Landskapsvernområde startet i 2010. Miljødirektoratet godkjente planen i november 2014.

Forvaltningsplanen skal blant annet presisere og utdype verneforskriften, dokumentere tilstand for natur, kulturminner kulturmiljøer og brukerinteresser. Den skal definere mål og oppgaver med ansvarsfordeling samt gi en forutsigbarhet i forhold til behandling av saker etter verneforskriftene.

Forvaltningsplanen er utarbeidet slik at den har et langvarig perspektiv. En forvaltningsplan bør revideres første gang etter fem til syv år, deretter hvert tiende år. Etter forvaltningsplanen ble godkjent i 2014 har styret for Njaarken/Lomsdal-Visten fått forvaltningsansvar for Sirijorda naturreservat, Stavvasselva naturreservat og Innervisten marine verneområde (alle i 2020). Basert på verneforskriften må det gjøres en konkret vurdering for hvert av de nye områdene i forhold til om en ny forvaltningsplan også skal omfatte disse.

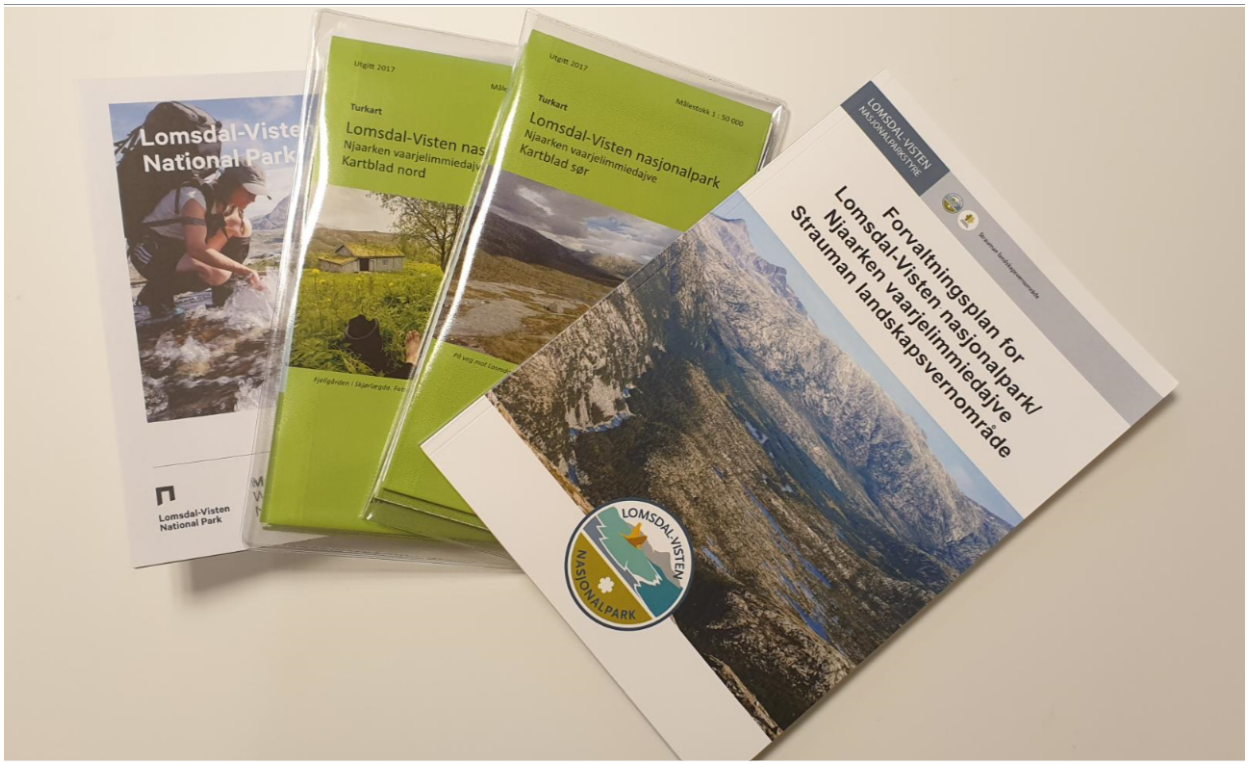

Forvaltningsplan for Lomsdal-Visten ble endelig godkjent i 2014

Arbeidet med revidering av forvaltningsplan må skje i dialog med og involvere relevante brukergrupper, og andre myndigheter. Det er spesielt viktig å involvere grunneiere, rettighetshavere og andre som kan bli direkte berørt av spesifikke retningslinjer i forvaltningsplanen.

Med bakgrunn i dette skal styret behandle en prosjektplan sammen med oppstartmelding. Prosjektplanen skal i grove trekk beskrive hvordan arbeidet skal involvere interesser og grunneiere og milepæler i arbeidet.

Saken refereres både for Administrativt kontaktutvalg og for rådgivende utvalg (den 22.11.21), som kan komme med innspill til prosjektplan i forhold til medvirkning og milepæler. Innspillene tas med videre i arbeidet.

ST 30/21 Eventuelt